

บทที่ 5

ผลการดำเนินการวิจัย

1. สถานภาพของการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) โดยมีจุดเน้นของกระบวนการวิจัยคือ กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ที่จะมาศึกษาเรื่องราวของเขา รวมทั้งการสร้างพลังในการจัดการเรื่องราวนั้นๆ โดยตัวชุมชนเอง การสร้างพลังการจัดการนี้จำเป็นต้องเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action) ในสถานการณ์จริง ดังนั้นการเริ่มต้นของกระบวนการวิจัย เราจึงสร้างการมีส่วนร่วมตั้งแต่ทีมนักวิจัยซึ่งมาจากหลากหลาย อาทิ อาจารย์ นักวิชาการ เจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประชาชนที่ต้องเข้าร่วมวิจัย เรื่องของเขาด้วยเช่นกัน ดังนั้นการกำหนดวางแผนขั้นตอนกระบวนการจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ โดยการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ทีมวิจัยได้ กำหนดขั้นตอนกระบวนการไว้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 กระบวนการขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

กระบวนการ/ขั้นตอน	วัตถุประสงค์
1. จัดเวทีการทำความเข้าใจกับชุมชน พร้อมเก็บข้อมูลภาคสนามเบื้องต้น (8 เวที)	1. เพื่อให้ชุมชนได้รับรู้การทำงานวิจัย 2. เพื่อให้ชุมชนเห็นประโยชน์จากงานวิจัยครั้งนี้ 3. คำนึงความร่วมมือในการทำงานวิจัยร่วมกันตั้งแต่ต้น 4. สืบค้นข้อมูลกองทุนที่มีอยู่ในชุมชน
2. ประชุมปฏิบัติการเพื่อเสริมเทคนิคการเก็บข้อมูลแบบมีส่วนร่วม และการวางแผนเก็บข้อมูล	1. ทำความเข้าใจวิธีการเก็บข้อมูลแบบมีส่วนร่วมของทีมวิจัยหลัก ทีมอาสาวิจัย และและทีมพี่เลี้ยงอาสาวิจัย 2. ให้เกิดการวางแผนการเก็บข้อมูล แต่ละตำบล
3. ดำเนินการการเก็บข้อมูลภาคสนาม รายตำบลตามแผนการเก็บข้อมูล 3.1 เก็บข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับกองทุน-การจัดสวัสดิการและกลุ่มผู้ยากไร้ฯ	1. เพื่อให้ทีมอาสาวิจัยแต่ละตำบลลงไปเก็บข้อมูลแบบมีส่วนร่วมตามสาระที่กำหนดโดยมีทีมพี่เลี้ยงอาสาวิจัยให้คำแนะนำ 2. ให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นในชุมชน 3. เพื่อให้ชุมชนค้นคิดรูปแบบการจัดสวัสดิการแก่ผู้ยากไร้ผู้ด้อยโอกาสของแต่ละตำบล 4. เพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างทีมอาสาวิจัยชุมชนกับ

ตารางที่ 6 (ต่อ)

กระบวนการ/ขั้นตอน	วัตถุประสงค์
3.2 การคืนข้อมูลแต่ละชุมชน โดยจัดเวทีเรียนรู้ในตำบล 3.3 ค้นคิดรูปแบบการจัด สวัสดิการผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส แต่ละตำบล	ประชาชน หรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง
4. จัดเวทีเรียนรู้ การจัด สวัสดิการชุมชนขององค์การ บริหารส่วนท้องถิ่น เช่น อบต. / เทศบาล	1. เพื่อให้ อบต. เข้าใจและเห็นประโยชน์จากงานวิจัย 2. เพื่อเก็บข้อมูลสถานการณ์ ปัญหา และข้อจำกัดในการจัด สวัสดิการของ อบต. 3. เพื่อเป็นแนวร่วมในการจัดสวัสดิการชุมชนในโอกาสต่อไป
5. จัดเวทีรวม การคืนข้อมูล สู่ชุมชน และการค้นคิดรูปแบบ บูรณาการกองทุนในการจัด สวัสดิการชุมชน ระดับอำเภอ	1. เพื่อให้แต่ละตำบลและเครือข่าย ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ สะท้อนสาระของข้อมูลตามที่เก็บได้ 2. เพื่อให้เกิดรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดสวัสดิการแก่ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส 3. เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการรับรู้ ข้อมูล และการ นำเสนอรูปแบบที่เหมาะสม 4. เพื่อให้มีแนวทางในการขับเคลื่อนการจัดสวัสดิการให้เกิดขึ้น จริง จากชุมชน
6. การทดลองปฏิบัติจัด สวัสดิการของแต่ละตำบลตาม รูปแบบที่เสนอไว้	1. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติจริง 2. เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงการทำงานเชิงเครือข่าย ในการเสริม หนุนซึ่งกันและกัน
7. เวทีถอดบทเรียน การ ดำเนินการของแต่ละตำบล	1. เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และได้ข้อสรุปจากการ ทดลองปฏิบัติจริง 2. เพื่อให้เกิดการบูรณาการเชื่อมโยงในการจัดสวัสดิการ ระหว่างชุมชน หน่วยงาน และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ : ในแต่ละขั้นตอนจะมีเวทีเรียนรู้ย่อยอีกหลายเวทีและมีการประชุมทีมงานวิจัยกันโดย
ต่อเนื่อง

2. ผลการดำเนินงานวิจัยตามกระบวนการวิจัย

2.1 กิจกรรมที่ 1 เวทีทำความเข้าใจและเก็บข้อมูลเบื้องต้น (8 ครั้ง)

วันที่ 20 เมษายน ถึง วันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2550

2.1.1 ผู้เข้าร่วมประชุม รวมทั้งสิ้นประมาณ 80 คน ซึ่งประกอบด้วย

- 1) ทีมประสานงานพื้นที่ชุมชน
- 2) ชาวบ้านในแต่ละพื้นที่ 7 ตำบล
- 3) เครือข่ายสัจจะสะสมทรัพย์ ใน อำเภอแหลมสิงห์
- 4) ทีมวิจัยหลัก

2.1.2 วัตถุประสงค์

- 1) ทำความเข้าใจกับชุมชนให้เห็นถึงประโยชน์จากการวิจัย
- 2) ค้นหาความร่วมมือในการทำวิจัยร่วมกันตั้งแต่ต้น
- 3) สืบค้นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกองทุนและการจัดสวัสดิการของชุมชนที่ผ่านมา

2.1.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1) ชี้แจงความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย
- 2) แบ่งกลุ่มตามหมู่บ้านให้ทบทวนกองทุนที่มีอยู่ในชุมชนโดยวาดเป็นแผนที่ชุมชน แสดงที่ตั้งของกองทุน และข้อมูลประกอบสำคัญอื่นๆ เช่น บ้านผู้นำชุมชน บ้านภูมิปัญญา เป็นต้น

3) ให้ระดมความคิด สะท้อนความหมายของคำว่า “สวัสดิการ” และผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ในทัศนะของชุมชนว่าเป็นอย่างไร

4) ให้เสนอตัวแทนชุมชน (ที่เห็นด้วยและต้องการร่วมทำวิจัย) ขึ้นมาเป็นทีมอาสาวิจัย โดยอาจเป็นตัวแทนกองทุนหรือตัวแทนแต่ละหมู่บ้าน

2.1.4 ผลที่เกิดขึ้น

ในเบื้องต้นของเวทีเรียนรู้นี้ คณะผู้วิจัยได้วางแผนจะจัดเป็นเวทีรวมทั้งอำเภอซึ่งจะสามารถชี้แจงทำความเข้าใจในระดับกว้างทั้งอำเภอ แต่เมื่อทดลองนำร่องเวทีทำความเข้าใจที่ตำบลบางกะไชย พบว่า การจัดเวทีย่อยในแต่ละตำบลจะทำให้เกิดความเข้าใจชัดเจนมากขึ้นมีความเป็นเฉพาะถิ่น สามารถดึงการมีส่วนร่วมจากประชาชนที่จะเสนอตัวเข้าร่วมวิจัยนี้ทำได้เป็นธรรมชาติมากกว่า ทางทีมวิจัยจึงต้องมีการปรับแนวทางการดำเนินงานเป็นการจัดเวทีทำความเข้าใจและสืบค้นข้อมูลเบื้องต้นแยกเป็นแต่ละตำบล และเกิดผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 กิจกรรมการทำความเข้าใจกับชุมชนและผลที่เกิดขึ้น

กิจกรรม/พื้นที่	ข้อสรุป/ข้อมูลที่ได้
1.การจัดเวทีทำความเข้าใจ รายตำบล	- แผนที่แสดงที่ตั้งกองทุนต่างๆ
1.1. เวทีตำบลบางกะไชย	- จำนวนกองทุนที่มีอยู่ - ความหมายของสวัสดิการในทัศนะของชุมชน - ความหมายของผู้ยากไร้ในทัศนะของชุมชน - ทีมอาสาวิจัย
1.2 เวทีตำบลปากน้ำแหลมสิงห์	- Mind Map ความเห็นของชุมชนต่อการจัดสวัสดิการ - ความหมายผู้ยากไร้ในทัศนะคติของชุมชน - ทีมอาสาวิจัย
1.3 เวที ตำบลบางสะแก	- แผนที่รอบในหมู่บ้านและที่ตั้งกลุ่มกองทุน - ความเห็นเรื่อง ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส - ทบทวนการจัดสวัสดิการของตำบลที่ผ่านมา - ทีมอาสาวิจัย
1.4 เวทีตำบลเกาะเปร็ด	- แผนที่ตั้งกองทุนในหมู่บ้าน - ผู้นำกองทุน - ทัศนะต่อคำว่าสวัสดิการ,ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส - ทีมอาสาวิจัย
1.5 เวทีตำบลหนองซึม	- แผนที่ตั้งกองทุนในหมู่บ้าน - ความหมายต่อสวัสดิการ,ผู้ยากไร้,ผู้ด้อยโอกาส - ทีมอาสาวิจัย
1.6 เวทีตำบลคลองน้ำเค็ม	- แผนที่ตั้งกองทุนในหมู่บ้าน - ความหมายต่อสวัสดิการ,ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส - ทีมอาสาวิจัย
1.7 เวทีตำบลพลั่ว	- แผนที่ตั้งกองทุนในหมู่บ้าน - ความหมายต่อสวัสดิการ,ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส
1.8 เวทีเครือข่ายกลุ่มสัจจะ สะสมทรัพย์	- ความเห็นต่อการมีส่วนร่วมของกลุ่มสัจจะฯ ต่อการจัดสวัสดิการแก่ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส - ความเห็นต่อการบูรณาการกองทุนสวัสดิการชุมชน

2.2 กิจกรรมที่ 2 เวทีพัฒนาเทคนิคการเก็บข้อมูลและการวางแผนการเก็บข้อมูล

วันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2550 ณ วัดโพธิ์ทอง อ.เมือง จ.จันทบุรี

2.2.1 ผู้เข้าร่วมประชุม รวมทั้งสิ้นประมาณ 80 คน

- 1) ทีมวิจัยหลัก
- 2) ทีมประสานงานพื้นที่ชุมชน
- 3) ทีมอาสาวิจัยแต่ละตำบล และทีมพี่เลี้ยงอาสาวิจัย
- 4) ผู้สังเกตการณ์
- 5) ชาวบ้านในแต่ละพื้นที่ 7 ตำบล
- 6) เครือข่ายสัจจะสะสมทรัพย์ในอำเภอแหลมสิงห์

2.2.2 วัตถุประสงค์

- 1) ทำความเข้าใจเรื่องการเก็บข้อมูลโดยการสร้างการมีส่วนร่วม
- 2) แลกเปลี่ยนประสบการณ์การเก็บข้อมูลแบบมีส่วนร่วมที่ผ่านมาจากตำบลที่เคยมีประสบการณ์
- 3) วางแผนการเก็บข้อมูลแบบมีส่วนร่วมของแต่ละตำบล

2.2.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1) อธิบายทำความเข้าใจกับผู้ร่วมประชุมเรื่องข้อมูลและเทคนิคการเก็บข้อมูลแบบมีส่วนร่วม
- 2) ดำเนินการเสวนา “ประสบการณ์การเก็บข้อมูลสไตล์ชาวบ้าน” โดยทีมอาสาวิจัยชุมชนตำบลบางสระเก้า พร้อมทั้งการแลกเปลี่ยนซักถาม
- 3) แบ่งกลุ่มระดมสมองวางแผนการดำเนินการเก็บข้อมูลของแต่ละชุมชนทั้ง 7 ตำบล และ 1 เครือข่าย พร้อมทั้งนำเสนอเพื่อการแลกเปลี่ยนซักถาม

2.2.4 ผลที่เกิดขึ้น

1) ทีมวิจัยหลัก ทีมอาสาวิจัย และทีมพี่เลี้ยงอาสาวิจัยของแต่ละตำบลมีความเข้าใจแนวทางการเก็บข้อมูลแบบมีส่วนร่วมมากขึ้นว่า ข้อมูลควรจะเป็นเครื่องมือที่ให้ชาวบ้านได้เรียนรู้ตนเอง เห็นสถานะใดๆ ของตนเอง และทำให้เกิดปัญญา ที่จะหาทางออกหรือคลี่คลายปัญหานั้นๆ ได้ด้วยตัวเอง ข้อมูลมิใช่เพียงผู้วิจัย (จากภายนอก) ลงไปเก็บจากชาวบ้าน (ภายใน) แล้วนำกลับไป โดยที่ชาวบ้านไม่มีโอกาสรู้สิ่งที่เกิดขึ้นตามมา ดังนั้นเมื่อชาวบ้านจำเป็นต้องรู้ข้อมูลของตนเอง ชาวบ้านต้องเป็นผู้ลงมือเก็บข้อมูลกันเอง

2) ทีมอาสาวิจัยเข้าใจแนวทางการเก็บข้อมูลมากขึ้นจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเก็บข้อมูลแบบมีส่วนร่วมของตัวแทนทีมอาสาวิจัยจากตำบลบางสระเก้า

3) เกิดแผนการเก็บข้อมูลของแต่ละตำบล ดังนี้ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 แผนการเก็บข้อมูลชุมชนระดับตำบล

1) ตำบลเกาะปริง

กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1. ประชุมทำความเข้าใจ / ชี้แจงโครงการ / จัดทำแผน (2 ครั้ง)	- อาสาสมัครหมู่ละ 2 คน จำนวน 14 คน - ผู้นำชุมชนหมู่ละ 1 คนจำนวน 7 คน รวม 21 คน	ตำบลเกาะปริง ม.1 – ม.7	1 ก.ค. 50 ถึง 10 ก.ค. 50	
2. จัดเก็บข้อมูลเชิงลึกโดยตัวแทน / อาสาสมัคร (7 หมู่บ้าน)	- อาสาสมัคร / ตัวแทนหมู่ละ 2 คน จำนวน 14 คน	ตำบลเกาะปริง ม.1 – ม.7	11 ก.ค. 50 ถึง 17 ก.ค. 50	
3. รวบรวมข้อมูล / ปัญหาและแนวทางแก้ไข (7 หมู่บ้าน)	- อาสาสมัคร / ตัวแทนหมู่ละ 2 คน จำนวน 14 คน	ตำบลเกาะปริง ม.1 – ม.7	18 ก.ค. 50	
4. ดำรวจข้อมูลเพิ่มและวิเคราะห์ข้อมูลสรุป	- ผู้ประสาน / อาสาสมัคร แต่ละหมู่	ตำบลเกาะปริง ม.1 – ม.7	19 ก.ค. 50 ถึง 14 ส.ค. 50	
5. จัดเวทีคืนข้อมูล	- ผู้นำชุมชน 7 คน - สมาชิก อบต.หมู่ละ 1 คน - ผู้สูงอายุหมู่ละ 2 คน - ผู้พิการหมู่ละ 2 คน - ผู้ยากไร้หมู่ละ 2 คน - อาสาสมัคร 14 คน - ผู้บริหาร / เจ้าหน้าที่ อบต. 3 คน	ตำบลเกาะปริง ม.1 – ม.7	27 ส.ค. 50	สถานที่ ใช้ศาลา วัดเขา ดาหน่วย หมู่ที่ 5

ตารางที่ 8 (ต่อ)

2) ตำบลคลองน้ำเค็ม

กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	วิธีการ	ผู้รับผิดชอบ
1. แผนทำความเข้าใจและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการ 1.1 ชุมชน 1.2 หน่วยงาน	- คนในหมู่บ้าน ทั้ง 6 หมู่บ้าน - คนที่เราไปเก็บข้อมูล - เทศบาล - อบจ. - อพม.	- อธิบาย - สอบถาม/บันทึกข้อมูล	ทีมวิจัยทุกคน ผู้ใหญ่ทวีป คุณสุวรรณ คุณสุวรรณ
2. แผนเก็บข้อมูล 2.1 กลุ่ม/กองทุน ในชุมชน และการจัดสวัสดิการของแต่ละกลุ่ม	คณะกรรมการและสมาชิกของกลุ่ม/กองทุนนั้นๆ ใน ตำบลคลองน้ำเค็ม	- การพูดคุยและสร้างความคุ้นเคย - สอบถาม/บันทึกข้อมูลลงในสมุด	- กลุ่มผู้สูงอายุ/กองทุนหมู่บ้าน 1 (คุณประเสริฐ,ผู้ใหญ่ทวีป) - อาสาสมัคร อสม. /กองทุนหมู่บ้าน 2 (คุณปาริชาติ,คุณสาธิตี) - กระตุ้นเศรษฐกิจ (6 หมู่บ้าน)/ กองทุนหมู่บ้าน 3 (คุณหัตยา) - กลุ่มสตรี / กองทุนหมู่บ้าน 4(คุณกิมฮอง, คุณกงศักดิ์) - SML (6 หมู่บ้าน) / กองทุนหมู่บ้าน 5 (คุณบุญเรือน) - กลุ่มลูกเสือชาวบ้าน / กองทุนหมู่บ้าน 6 (คุณประนอม) - กลุ่มออมทรัพย์ (6 หมู่บ้าน) (คุณสุวรรณ)

ตารางที่ 8 (ต่อ)

กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	วิธีการ	ผู้รับผิดชอบ
2.2 ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสในชุมชน	- คนที่ไม่มีอาชีพ - คนที่ไม่มีที่อยู่ - ผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง - ผู้พิการ - ผู้ติดเชื้อเอดส์ - เด็กกำพร้า	- สอบถามข้อมูลจากผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาสโดยตรง - สอบถามข้อมูลจากเพื่อนบ้าน - สอบถามข้อมูลจากผู้ดูแล	คุณสงวนและผู้ใหญ่ทวีป
3. แผนการสรุปข้อมูล/สังเคราะห์ข้อมูล	ทีมวิจัย	-สรุปผลการเก็บข้อมูล 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 วันที่ 25 ก.ค. ครั้งที่ 2 วันที่ 31 ก.ค.	ทีมวิจัย
4. แผนการหารูปแบบการจัดสวัสดิการ	- คณะกรรมการกลุ่ม/กองทุน จำนวน 30 คน วันที่ 2 ส.ค. 50 เวลา 13.00 น. - คนในชุมชน 50 คน วันที่ 8 ส.ค. 50 เวลา 09.00 น.	ประชุมชี้แจงผลการเก็บข้อมูลและแลกเปลี่ยนกันเพื่อหาแนวทางการจัดสวัสดิการร่วมกัน	ทีมวิจัย
5. แผนการประสานงาน	ทีมวิจัย/คนในชุมชน/พี่เลี้ยง	โทรศัพท์/น้ำมันรถ	คุณสุวรรณ/คุณปาริชาติ/ คุณประนอม/คุณบุญเรือน

ตารางที่ 8 (ต่อ)

3) ตำบลบางกะไชย

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ / วิธีการ	ระยะเวลา
1. เวทีทำความเข้าใจ	1. เพื่อให้ทีมอาสาวิจัยเข้าใจถึงสภาพพื้นที่ของหมู่บ้าน 2. เพื่อให้กรรมการกองทุนและกลุ่มเกิดการทบทวนการทำงานของกลุ่ม	1. ทีมอาสาวิจัยในพื้นที่ 2. กลุ่มกองทุนสวัสดิการในพื้นที่ 3. ทีมอาสาชุมชน	พูดคุยกับ ทีมอาสาวิจัยที่ลงพื้นที่จัดเก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมายในชุมชน	1 กรกฎาคม 2550
2. จัดเก็บข้อมูลทั่วไปของชุมชน	1. เพื่อความเป็นปัจจุบันของข้อมูล 2. เพื่อให้กรรมการกองทุนและกลุ่มเกิดการทบทวนการทำงานของกลุ่ม	แหล่งข้อมูล 1.กองทุนการจัดสวัสดิการจำนวน 25 กองทุน 2.กลุ่มผู้รับผลประโยชน์ จำนวน 23 กลุ่ม ผู้จัดเก็บข้อมูล - ทีมอาสาวิจัย 13 คน	1.ออกแบบสอบถาม 1) ข้อมูลทั่วไป - การก่อเกิดกองทุน - โครงสร้างการทำงาน - วิธีการดำเนินงาน - พัฒนาการของกองทุน - ทะเบียนรายชื่อสมาชิก - ผลการดำเนินงานของกลุ่ม - ปัญหาอุปสรรคที่พบ 2) ข้อมูลการจัดสวัสดิการ - ประเภทของสวัสดิการ - วิธีการ/กฎเกณฑ์/กติกาของกองทุน - ปริมาณของผู้รับสวัสดิการ	1-10 กรกฎาคม 2550

ตารางที่ 8 (ต่อ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ/วิธีการ	ระยะเวลา
			2. ประชุมทีมอาสาวิชัย 1) สร้างความเข้าใจและทดสอบแบบสอบถาม 3. ทีมอาสาชุมชนลงพื้นที่จัดเก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมายในชุมชน	
3.จัดเวทีเรียนรู้ การจัด สวัสดิการของ กองทุน	1.เพื่อการเรียนรู้เรื่องราวจาก การบริหารจัดการของ กองทุน 2.เพื่อการแลกเปลี่ยนทัศนคติ และแนวทางความคิดของ กองทุน	ผู้เข้าร่วมเวที - แกนนำกองทุน สวัสดิการ จำนวน 52 คน ผู้ร่วมจัด กระบวนการเวที -ทีมอาสาวิชัย 13 คน	1.ประชุมทีมอาสาวิชัย 1) วางแผน/เตรียมความพร้อมในการจัดเวที 2.ประสานงานกลุ่มเป้าหมาย 1) แกนนำกองทุนจัดสวัสดิการ 3.จัดเวทีเรียนรู้ 1)แบ่งกลุ่มย่อย 5 ชุมชน 2)ระดมความคิด - เสนอที่ชี้วัดความยากไร้/ความด้อยโอกาสของชุมชน - จำนวนผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาสของชุมชน - จำนวนผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาสได้รับและไม่ได้รับสวัสดิการ 3)แต่ละกลุ่มย่อยนำเสนอและ สรุปภาพรวมของตำบล 4)แบ่งกลุ่มตามประเภทของกองทุน - กองทุนหมู่บ้าน /SML - กองทุนกลุ่มอาชีพ	13-15 กรกฎาคม 2550

ตารางที่ 8 (ต่อ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ/วิธีการ	ระยะเวลา
			- กองทุนฌาปนกิจ - กองทุนสงเคราะห์ 5)ระดมความคิด - แนวทางการจัดสวัสดิการแก่ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสในตำบลของกองทุน 6)แต่ละกลุ่มย่อยนำเสนอและ สรุปภาพรวม	
4.จัดเวทีเรียนรู้ กลุ่มผู้รับ ประโยชน์จาก หน่วยงาน	1.เพื่อศึกษาเรียนรู้วิถี ความเป็นอยู่ใน ปัจจุบันของคนใน ชุมชน 2.เพื่อค้นหาความ ต้องการและแนวทาง ที่จะสร้างการมีส่วน ร่วมในการจัด สวัสดิการของคนใน ชุมชน	ผู้เข้าร่วมเวที - แกนนำกลุ่มผู้รับ ประโยชน์ จำนวน 46 คน ผู้เข้าร่วม สังเกตการณ์ - ตัวแทน อบต.และ ผู้นำการปกครอง 6 คน ผู้ร่วมจัด กระบวนการเวที -ทีมอาสาวิชัย 13 คน	1.ประชุมทีมอาสาวิชัย 1) วางแผน/เตรียมความพร้อมในการจัดเวที 2.ประสานงานกลุ่มเป้าหมาย 1) แกนนำกลุ่มผู้รับประโยชน์ 2) ตัวแทนหน่วยงานในตำบล 3.จัดเวทีเรียนรู้ 1)แบ่งกลุ่มย่อย 5 ชุมชน 2)ระดมความคิด - ประเภทความยากไร้และด้อยโอกาสของคนในชุมชน - วิถีความเป็นอยู่ของคนในชุมชน - ความต้องการและความมั่นใจในการดำรงชีวิตของคนในชุมชน - การสร้างปัจจัยและเงื่อนไขในการจัดสวัสดิการ โดยการพึ่งตนเองของคนในชุมชน	17-19 กรกฎาคม 2550

ตารางที่ 8 (ต่อ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ/วิธีการ	ระยะเวลา
			3)แต่ละกลุ่มย่อยนำเสนอและ สรุปภาพรวมของตำบล	
5.จัดเวที วิเคราะห์ชุมชน	1.เพื่อศึกษาแนวทางการ พัฒนาและบูรณาการจัด สวัสดิการของตำบล	ผู้เข้าร่วมเวที - ตัวแทนหน่วยงาน ในตำบล จำนวน 8 คน - ผู้นำทางการ ปกครอง จำนวน 5 คน ผู้ร่วมจัด กระบวนการเวที - ทีมอาสาวิชัย 13 คน	1.ประชุมทีมอาสาวิชัย 1) วางแผน/เตรียมความพร้อมในการจัดเวที 2.ประสานงานกลุ่มเป้าหมาย 1) ตัวแทนหน่วยงานในตำบล 2) กำนัน,ผู้ใหญ่บ้าน 3.พูดคุยแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น 1) รูปแบบและวิธีการ การจัดสวัสดิการของหน่วยงานในตำบล 2) ลักษณะการพึ่งตนเองของกองทุนในชุมชน 3) ผลดีและผลเสียของการเป็นสมาชิกหลายกองทุน 4) ปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างในการจัดสวัสดิการของแต่ละกองทุน 5) ความเป็นไปได้ของการจัดสวัสดิการ โดยชุมชนเป็นผู้จัดการและ หน่วยงานเป็นผู้สนับสนุน	22- 23 กรกฎาคม 2550
6.จัดประชุมทีม อาสาวิชัย	1.เพื่อทบทวนความเข้าใจ และวางแผนการจัดกิจกรรม 2.เพื่อสรุปข้อสังเกตและ ข้อคิดเห็นจากการจัดกิจกรรม	จัดการประชุม 4 ครั้ง ผู้เข้าร่วมประชุม - ทีมอาสาวิชัย 13 คน	1.นัดหมายกำหนดการประชุม 2.ทบทวนแผนงานและสร้างความเข้าใจกระบวนการกิจกรรมร่วมกัน 3.แบ่งบทบาทหน้าที่การทำงาน 4.สรุปผลการจัดกิจกรรม	2,11,18, 25 กรกฎาคม 2550

ตารางที่ 8 (ต่อ)

4) ตำบลบางสระเก้า

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ / วิธีการ	ระยะเวลา
1. จัดเวที วิเคราะห์ชุมชน	1. เพื่อศึกษาทางการพัฒนา และบูรณาการจัดสวัสดิการ ของตำบล	ผู้ร่วมเข้าประชุม - ตัวแทนหน่วยงาน และกองทุนจำนวน 8 คน - ผู้นำทางการ ปกครอง จำนวน 5 คน - ทีมอาสาวิชัย 13 คน	1. ประชุมทีมอาสาวิชัย 1) วางแผน / เตรียมความพร้อมในการจัดเวที 2. ประสานงานกลุ่มเป้าหมาย 1) ตัวแทนหน่วยงานในตำบล 2) กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน 3. พุดคุยแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น 1) รูปแบบและวิธีการ การจัดสวัสดิการของหน่วยงานในตำบล 2) ประเภทความยากไร้และด้อยโอกาสของคนในชุมชน 3) เกณฑ์ชี้วัดความยากไร้ / ความด้อยโอกาสของชุมชน 4) ผลดีและผลเสียของการเป็นสมาชิกหลายกองทุน 5) ปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างในการจัดสวัสดิการของแต่ละกองทุน 6) ความเป็นไปได้ของการจัดสวัสดิการ โดยชุมชนเป็นผู้จัดการและ หน่วยงานเป็นผู้สนับสนุน	14 กรกฎาคม 2550

ตารางที่ 8 (ต่อ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ / วิธีการ	ระยะเวลา
2.จัดเวทีเรียนรู้ ข้อมูลสวัสดิการ ชุมชน	1. เพื่อศึกษาเรียนรู้วิถี ความเป็นอยู่ในปัจจุบัน ของคนในชุมชน 2. เพื่อค้นหาความ ต้องการและแนวทางที่ จะสร้างการมีส่วนร่วม ในการจัดสวัสดิการของ คนในชุมชน	ผู้เข้าร่วมเวที - แกนนำกลุ่มผู้รับ ประโยชน์จำนวน 46 คน ผู้เข้าร่วมสังเกตการณ์ - ตัวแทน อบต. และผู้นำ การปกครอง 6 คน ผู้ร่วมจัดกระบวนการ เวที - ทีมอาสาวิชัย 13 คน	1.ประชุมทีมอาสาวิชัย 1) วางแผน / เตรียมความพร้อมในการจัดเวที 2. ประสานงานกลุ่มเป้าหมาย 1) แกนนำกลุ่มผู้รับประโยชน์ 2) ตัวแทนหน่วยงานในตำบล 3. จัดเวทีเรียนรู้ 1) ทบทวนสร้างความเข้าใจ 2) นำเสนอข้อมูลสวัสดิการชุมชน 3) แบ่งกลุ่มย่อย 5 ชุมชน 4) ระดมความคิด - ความต้องการและความมั่นใจในการดำรงชีวิตของคนในชุมชน - การสร้างปัจจัยและเงื่อนไขในการจัดสวัสดิการโดยการพึ่งตนเองของ คนในชุมชน 5) แต่ละกลุ่มย่อยนำเสนอ และสรุปภาพรวมของตำบล	8 สิงหาคม 2550

ตารางที่ 8 (ต่อ)

5) ตำบลพลี

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ / วิธีการ	ระยะเวลา
1.จัดเก็บข้อมูล - บริบทชุมชน , ข้อมูลกลุ่ม/กองทุนต่างๆ ในตำบล - ความหมายของผู้ ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาส	1.เพื่อทราบบริบทชุมชนทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมืองการ ปกครองของตำบล 2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่ม/กองทุนได้ ทบทวนการทำงานของกลุ่ม/ กองทุน	สมาชิกกลุ่ม/กองทุนทั้งใน ระดับหมู่บ้าน (12 หมู่) ระดับตำบล และระดับ อำเภอ	1. ประชุมทีมอาสาวิชัย 1) สร้างความเข้าใจในตัวโครงการ 2) สร้างความเข้าใจในวัตถุประสงค์และวิธีการเก็บข้อมูล 3) จัดแบ่งทีมอาสาวิชัยรับผิดชอบการเก็บข้อมูลตามราย หมู่บ้าน 2. จัดเก็บข้อมูล 3. นำเสนอข้อมูลในเวทีทีมอาสาชุมชน	12- 26 ก.ค.50
2.- จัดเก็บและนำเสนอ ข้อมูลผู้ยากไร้/ ผู้ด้อยโอกาสในตำบล	1.เพื่อค้นหาผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาส ตามเกณฑ์ที่ชุมชนร่วมกันกำหนด 2.เพื่อประเมินความเหมาะสมของ เกณฑ์การกำหนดลักษณะผู้ยากไร้/ ผู้ด้อยโอกาส	- ผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาสใน ตำบล	1. จัดแบ่งทีมอาสาวิชัยรับผิดชอบการเก็บข้อมูลตามราย หมู่บ้าน และรับผิดชอบเก็บข้อมูลหน่วยงานที่จัดสวัสดิการ ให้กับชุมชน 2. จัดเก็บข้อมูล 3. นำเสนอข้อมูลในเวทีทีมอาสาวิชัย 4. ทีมอาสาวิชัยร่วมกันประเมินความเหมาะสมของเกณฑ์ การกำหนดลักษณะผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาส	27 ก.ค.- 2 ส.ค. 50

ตารางที่ 8 (ต่อ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ / วิธีการ	ระยะเวลา
3. ทำความเข้าใจและเก็บข้อมูลการจัดสวัสดิการของหน่วยงานในตำบล	เพื่อสร้างความเข้าใจและจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับสวัสดิการชุมชน	- เทศบาล - พัฒนาการอำเภอ - ทีมอาสาวิจัย	1. พูดคุยและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของหน่วยงานในชุมชน	2 - 5 ส.ค. 50
4. ประชุมระดมความคิดทีมอาสาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางความเป็นไปได้ในการจัดสวัสดิการให้ผู้ยากไร้ในชุมชนและเตรียมความพร้อมในการจัดเวทีคืบข้อมูล	เพื่อให้ทีมอาสาวิจัยร่วมกันหาแนวทางความเป็นไปได้ในการจัดสวัสดิการให้ผู้ยากไร้ในชุมชน	ทีมอาสาวิจัยและผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาสในชุมชน	1. พูดคุยแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางความเป็นไปได้ในการจัดสวัสดิการให้ผู้ยากไร้ในชุมชน 2. นัดหมายกำหนดการและจัดแบ่งหน้าที่สำหรับการจัดเวทีคืบข้อมูลตำบล	6-10 ส.ค. 50
5. จัดเวทีคืบข้อมูลระดับตำบล	เพื่อให้คนในชุมชนได้มารับรู้แลกเปลี่ยน เพิ่มเติม ปรับแก้ข้อมูล	- ทีมอาสาวิจัย - ผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาสในชุมชน, เทศบาล, กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน - ชาวบ้าน	1. จัดเวที	14-17 ส.ค. 50

ตารางที่ 9 (ต่อ)

6) ตำบลปากน้ำแหลมสิงห์

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	วิธีการ	ระยะเวลา
1. จัดเก็บข้อมูล กองทุนทั้งหมด 16 ชุมชน	เพื่อทราบข้อมูล ปัจจุบันของชุมชน	แหล่งข้อมูล 1. ประธานชุมชน เจ้าของพื้นที่ทั้ง 16 ชุมชน 2. ประธานกองทุน 3. ประธานกลุ่ม	1. ประชุมทีมอาสาวิจัยทำความเข้าใจแบบสอบถามก่อนลงพื้นที่ 2. เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แกนนำชุมชน / กลุ่ม / กองทุนคณะกรรมการ ชุมชน / กรรมการกลุ่ม/ กรรมการกองทุนด้วยแบบสอบถาม 1) สถานที่ตั้ง 2) ข้อมูลกองทุนทั่วไป 3) วัตถุประสงค์การจัดตั้งกองทุน 4) สมาชิกเริ่มต้น 5) วิธีดำเนินงาน 6) การพัฒนากองทุน 7) อุปสรรคกองทุน 8) สวัสดิการกองทุน / กลุ่มที่จัดให้สมาชิก 9) เงื่อนไขการจัดสวัสดิการ 10) สมาชิกที่ได้รับสวัสดิการ 11) ผู้ยากไร้ในมุมมองกองทุน 12) การอุปถัมภ์ผู้ยากไร้กองทุน	1 กรกฎาคม 2550 ถึง 10 กรกฎาคม 2550

ตารางที่ 8 (ต่อ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	วิธีการ	ระยะเวลา
2. จัดประชุมสรุป / เรื่องผู้ยากไร้ 16 ชุมชน	1. เพื่อแลกเปลี่ยน ทัศนคติแกนนำ ชุมชน / แกนนำ กองทุน 2. กำหนดเกณฑ์ชี้วัด ผู้ยากไร้ 3. รายชื่อผู้ยากไร้ใน ชุมชน 4. ข้อมูลเชิงลึก / ชื่อ / อายุ / อาชีพ / รายได้ / สาเหตุที่ยังไม่ได้รับ สวัสดิการ 5. ภาพถ่ายวิถีชีวิต / ความเป็นอยู่ของผู้ ยากไร้และ ผู้ด้อยโอกาส	1. ตัวแทนชุมชน / กองทุน / กลุ่ม 16 ชุมชน 2. ตัวผู้ยากไร้และ ผู้ด้อยโอกาสในชุมชน 16 ชุมชน	1. ประชุมที่มอสาวิชัย 1) เตรียมข้อมูลการประชุม 2) ทำความเข้าใจแบบสอบถาม 3) วางแผนแบ่งพื้นที่การทำงาน 4) ประสานแกนนำชุมชน 2. ประชุมผู้นำชุมชน / แกนนำชุมชน / กองทุน 1) แลกเปลี่ยนทัศนคติ 2) กำหนดเกณฑ์ชี้วัดผู้ยากไร้ 3) ส่งตัวแทนชุมชนพาทีมอาสาลงพื้นที่	10 กรกฎาคม 2550 ถึง 17 กรกฎาคม 2550

ตารางที่ 8 (ต่อ)

7) ตำบลหนองซิม

กิจกรรม	วิธีการ	ผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา
1. เก็บข้อมูลกลุ่มกองทุน -ประวัติความเป็นมา -จำนวนสมาชิก -ระเบียบ/โครงสร้าง/การทำงาน -การจัดสวัสดิการ -ปัญหา/อุปสรรค	สัมภาษณ์ประธาน กรรมการและ สมาชิกกองทุน	ทีมอาสาวิจัย จำนวน 10 ท่าน	-กองทุนหมู่บ้าน 10 หมู่ -กลุ่มสตรีอาสา -กลุ่ม อสม. -กลุ่มลูกเสือชาวบ้าน -กลุ่ม SML 3 กลุ่ม -กลุ่มออมทรัพย์ 3 กลุ่ม -กลุ่มอื่นๆ	ส่งข้อมูล วันที่ 16 ก.ค. 50
2. ทำความเข้าใจและเก็บข้อมูลการจัดสวัสดิการของหน่วยงานในพื้นที่	เวทีประชุม	ทีมอาสาวิจัย	-อบต. 5 ท่าน -ทีมวิจัย 10 ท่าน รวม 15 ท่าน	16 ก.ค. 50

ตารางที่ 8 (ต่อ)

กิจกรรม	วิธีการ	ผู้รับผิดชอบ	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา
3. เวทีผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาส	เวทีสนทนากลุ่มย่อย	ทีมอาสาวิทย์จำนวน 10 ท่าน	-คนพิการ -ผู้สูงอายุ -ผู้ติดเชื้อ -ผู้อัมพาตและทุพพลภาพ -เด็กกำพร้า รวม 30 ท่าน -ทีมอาสาวิทย์ 10 ท่าน รวม 40 ท่าน	ส่งข้อมูลวันที่ 23 ก.ค. 50
4. เวทีสังเคราะห์ข้อมูลและหาแนวทางในการจัดสวัสดิการร่วมกันของชุมชน	ประชุมทีมวิทย์	ทีมอาสาวิทย์จำนวน 10 ท่าน	ทีมอาสาวิทย์จำนวน 10 ท่าน	5 ส.ค. 50
5. เวทีคืนข้อมูลและหาแนวทางในการจัดสวัสดิการร่วมกันของชุมชน	เวทีประชาคม	ทีมอาสาวิทย์จำนวน 10 ท่าน	-ทีมอาสาวิทย์จำนวน 10 ท่าน -ชาวบ้าน,กรรมการกองทุน ,ผู้นำ,หน่วยงานในพื้นที่ 50 ท่าน รวม 60 ท่าน	15 ส.ค. 50

ตารางที่ 8 (ต่อ)

8) กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ในอำเภอแหลมสิงห์

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ/วิธีการ	ระยะเวลา
1.การเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไป	1. เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มฯ 2. เพื่อทบทวนกระบวนการบริหารจัดการกลุ่มฯและกองทุนสวัสดิการ	1. แหล่งข้อมูล - กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ในอำเภอแหลมสิงห์ 4 กลุ่ม 2. ทีมอาสาวิจัย - กรรมการ/ผู้นำชุมชน กลุ่มละ 5 คน	1. แบบสำรวจข้อมูล 1) ข้อมูลทั่วไป - การก่อตั้งกลุ่ม - โครงสร้างกองทุน - คณะกรรมการกลุ่ม - วิธีการดำเนินงาน - ผลการดำเนินงาน - ปัญหาอุปสรรค 2) ข้อมูลการจัดสวัสดิการ - ประเภทของสวัสดิการ - ระเบียบ กฎเกณฑ์ - จำนวนผู้รับสวัสดิการ 2. ทีมอาสาวิจัยลงเก็บข้อมูลโดยมีนักวิจัยเป็นพี่เลี้ยง	เดือนพฤษภาคม 2550 - กลุ่มฯบางกะไชย (ตำบลบางกะไชย) วันที่ 5 - กลุ่มฯบางสระเก้า (ตำบลบางสระเก้า) วันที่ 16 - กลุ่มฯเขาช่องโกรน (ตำบลหนองขี้ม) วันที่ 17 - กลุ่มฯท่าหัวแวน (ตำบลปากน้ำ) วันที่ 27 มิถุนายน,กรกฎาคม และ สิงหาคม 2550

ตารางที่ 8 (ต่อ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ/วิธีการ	ระยะเวลา
2. ประชุมทีม อาสาวิทย์/ผู้นำ ชุมชน	1. เพื่อทบทวนความ เข้าใจของผู้นำชุมชนที่มี ต่อโครงการวิจัยและต่อ การจัดสวัสดิการชุมชน 2. เพื่อค้นหา ข้อเสนอแนะแนวทาง การบูรณาการเครือข่าย กองทุนสวัสดิการ 3. สรุปงาน,ข้อสังเกต, ข้อเสนอแนะ จาก กิจกรรม	ทีมอาสาวิทย์/ผู้นำ ชุมชน กลุ่มละ 5 คน	1. ประสานนัดหมายทีมอาสาวิทย์ 2. ทบทวนบทบาทหน้าที่,แผนการดำเนินงาน, กิจกรรมกลุ่ม 3. สรุปข้อมูลกลุ่ม 4. สรุปแนวทางการดำเนินงาน,พัฒนากองทุนสวัสดิการ,การ จัดสวัสดิการ	-กลุ่มฯบางกะไชย วันที่ 5 -กลุ่มฯบางสระเก้า วันที่ 16 -กลุ่มฯเขาช่องโกรณวันที่ 17 -กลุ่มฯท่าหัวแหวนวันที่ 27
3. เวทีเรียนรู้ การจัดสวัสดิการ ของกลุ่มต่างๆ	1. เพื่อเรียนรู้การบริหาร จัดการกองทุนสวัสดิการ 2. ทักษะคิของผู้นำ และสมาชิกกลุ่มฯ ที่มีต่อการจัดสวัสดิการ	1.แหล่งข้อมูล -กลุ่มต่างๆจะสะสม ทรัพย์สินในอำเภอแหลม สิงห์ 4 กลุ่ม	1. ประสานทีมอาสาวิทย์แกนนำ 2. จัดเวทีการเรียนรู้ 1) แบ่งกลุ่มย่อยระดมความคิด - การบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการของกลุ่มต่างๆจะสะสม ทรัพย์สิน	เดือนมิถุนายน 2550 -กลุ่มฯบางกะไชย วันที่ 5 -กลุ่มฯบางสระเก้า วันที่ 16

ตารางที่ 8 (ต่อ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	เครื่องมือ/วิธีการ	ระยะเวลา
		2. ผู้นำและสมาชิกกลุ่ม กลุ่มละ 20 คน 2. ทีมอาสาวิจัย กลุ่มละ 5 คน	- ผู้มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากกองทุนสวัสดิการ - ประเภทของการจัดสวัสดิการ - แนวทางการจัดสวัสดิการแก่ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสในชุมชน - แนวทางการบูรณาการเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชน 3) สรุปภาพรวมและข้อเสนอแนะ	- กลุ่มฯ เขาช่องโกรน วันที่ 17 - กลุ่มฯ ท่าหัวเหวน วันที่ 27

2.3 กิจกรรมที่ 3 การลงพื้นที่เก็บข้อมูลของทีมอาสาวิทย์ทั้ง 7 ตำบล 1 เครือข่าย

เดือน กรกฎาคม ถึง เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2550

2.3.1 ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- 1) ทีมพี่เลี้ยงอาสาวิทย์แต่ละตำบล
- 2) ทีมอาสาวิทย์แต่ละตำบล
- 3) กลุ่มผู้ยากไร้ และ ผู้ด้อยโอกาสในชุมชน ตามค่านิยมของแต่ละตำบล

2.3.2 วัตถุประสงค์ เพื่อสืบค้นข้อมูลต่างๆ ดังนี้

- 1) บริบทชุมชน(ระดับตำบล)
- 2) นิยาม/ความเห็นต่อการจัดสวัสดิการ,ผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาส
- 3) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ยากไร้ผู้ด้อยโอกาส เช่น วิถีชีวิตความเป็นอยู่ ความคาดหวัง

ความต้องการ

- 4) ข้อมูลกลุ่มกองทุนต่างๆในชุมชน
- 5) ข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการที่ผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาสได้รับ
- 6) ข้อมูลสรุปวิเคราะห์ของพี่เลี้ยง
- 7) ข้อคิดเห็น/บทเรียนจากการทำงาน
- 8) รูปแบบและความเป็นไปได้ในการจัดสวัสดิการแก่ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส

2.3.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน

กิจกรรมการเก็บข้อมูลของแต่ละตำบลและ 1 เครือข่ายนั้น จะใช้ทีมอาสาวิทย์ลง
ไปเก็บข้อมูลตามแผนงานของตนเอง โดยมีทีมพี่เลี้ยงอาสาวิทย์ร่วมลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้วย พร้อมทั้ง
คอยดูแลให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะต่างๆ กับทีมอาสาวิทย์ ในการดำเนินการเก็บข้อมูลนั้นจะใช้
เครื่องมือการสัมภาษณ์ การพูดคุยกลุ่มเฉพาะ และแบบสอบถาม เมื่อได้ข้อมูลแล้วทีมอาสาวิทย์และ
ทีมพี่เลี้ยงอาสาวิทย์จะร่วมกันวิเคราะห์สรุปผลการเก็บข้อมูล ถ้าข้อมูลบางส่วนไม่ครบถ้วน หรือมี
ปัญหาในการเก็บข้อมูลจะถูกนำมาหารือร่วมกันเพื่อวางแผนการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม เมื่อข้อมูลมี
ความสมบูรณ์แล้วจึงจัดเวทีคืนข้อมูลให้กับชุมชนได้รับรู้ มีการเติมเต็มข้อมูลร่วมกัน และร่วมกัน
วางแนวทางของรูปแบบการจัดสวัสดิการให้กับผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสในชุมชนของตนเอง

2.3.4 ผลที่เกิดขึ้น

- 1) ได้ข้อมูลบริบทชุมชน(ระดับตำบล)
- 2) ได้นิยาม/ความเห็นต่อการจัดสวัสดิการ,ผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาส
- 3) ได้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ยากไร้ผู้ด้อยโอกาส เช่น วิถีชีวิตความเป็นอยู่ ความคาดหวัง

ความต้องการ

- 4) ได้ข้อมูลกลุ่มกองทุนต่างๆในชุมชน
- 5) ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการที่ผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาสได้รับ
- 6) ได้ข้อมูลสรุปวิเคราะห์ของพี่เลี้ยง
- 7) ได้ข้อคิดเห็น/บทเรียนจากการทำงาน
- 8) รูปแบบและความเป็นไปได้ในการจัดสวัสดิการแก่ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส

2.4 กิจกรรมที่ 4 เวทีรับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์/ปัญหาในการจัดสวัสดิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วันที่ 21 สิงหาคม 2550

ณ หอประชุมที่ว่าการอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

2.4.1 ผู้เข้าร่วมประชุม รวมทั้งสิ้น 40 คน

- 1) นายอำเภอแหลมสิงห์
- 2) ทีมวิจัยหลัก
- 3) ทีมประสานงานพื้นที่ชุมชน
- 4) ทีมอาสาวิจัยและทีมพี่เลี้ยงอาสาวิจัย
- 5) ผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 7 ตำบล

2.4.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการวิจัยฯให้หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับทราบอย่างเป็นทางการ
- 2) เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดสวัสดิการของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมา
- 3) เพื่อหาแนวทางในการเสริมหนุนการทำงานการบูรณาการเครือข่ายกองทุนในการจัดสวัสดิการแก่ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสในแต่ละชุมชนร่วมกัน

2.4.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1) อธิบายชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการวิจัยฯให้หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับทราบอย่างเป็นทางการ
- 2) เปิดอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ในการจัดสวัสดิการของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมา
- 3) แบ่งกลุ่มย่อยระดมความคิดเพื่อหาแนวทางในการเสริมหนุนการทำงานการบูรณาการเครือข่ายกองทุนในการจัดสวัสดิการแก่ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสในแต่ละชุมชนร่วมกัน
- 4) นำเสนอผลการระดมความคิดของแต่ละกลุ่ม พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนซักถาม

5) สรุปภาพรวมแนวคิดการทำงานร่วมกัน

2.4.4 ผลที่เกิดขึ้น

1) ได้ข้อมูลประสบการณ์ในการจัดสวัสดิการของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 6 องค์กร ซึ่งมีการจัดสวัสดิการครอบคลุมกลุ่มคนเพียง 3 กลุ่ม คือ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ติดเชื้อเอดส์ โดยการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเดือนละ 300-500 บาท แต่ยังไม่ครอบคลุมกลุ่มคนทั้ง 3 ประเภทนี้ทั้งหมด

2) มองเห็นปัญหาและข้อจำกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดสวัสดิการให้กับชุมชนที่ผ่านมา เช่น ระเบียบข้อบังคับ กฎเกณฑ์ของทางราชการ

3) มองเห็นแนวทางในการเสริมหนุนรูปแบบการจัดสวัสดิการของชุมชนร่วมกัน เช่น การสนับสนุนงบประมาณ การเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการในชุมชน เป็นต้น

2.5 กิจกรรมที่ 5 เวทีคืนข้อมูลสู่ชุมชนและหารูปแบบการจัดสวัสดิการระดับอำเภอ

ในเขตอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี วันที่ 29 สิงหาคม พ.ศ. 2550

ณ หอประชุมที่ว่าการอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

2.5.1 ผู้เข้าร่วมประชุม รวมทั้งสิ้น 120 คน

- 1) นายอำเภอแหลมสิงห์
- 2) ทีมวิจัยหลัก
- 3) ทีมประสานงานพื้นที่
- 4) ทีมอาสาวิชัยและทีมพี่เลี้ยงอาสาวิชัย
- 5) ผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 7 ตำบล
- 6) ชาวบ้านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการใน 7 ตำบล

2.5.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อเปิดโอกาสทำความเข้าใจเกี่ยวกับ “การบูรณาการกองทุนชุมชนและการจัดสวัสดิการแก่ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส” ไปในแนวทางเดียวกัน
- 2) เพื่อนำเสนอผลการเก็บข้อมูลและรูปแบบการจัดสวัสดิการของแต่ละตำบล
- 3) เพื่อให้บุคคลภายนอกและหน่วยงานของรัฐเข้ามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

2.5.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1) อธิบายชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการวิจัยฯ ให้หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับทราบอย่างเป็นทางการ

2) นำเสนอผลการเก็บข้อมูลและบทเรียนจากการดำเนินงาน พร้อมทั้งอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

3) นำเสนอประสบการณ์การจัดสวัสดิการ โดยชุมชน จากตัวแทนกลุ่มที่จะสะสมทรัพย์สินทุนบุรี เครือข่ายองค์กรชุมชนตำบลบางสระเก้า และองค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

4) แบ่งกลุ่มย่อยระดมความคิดรูปแบบการจัดสวัสดิการแก่ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสในแต่ละตำบล

5) นำเสนอผลการระดมความคิดของแต่ละกลุ่ม พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนซักถาม

6) สรุปภาพรวมแนวคิดรูปแบบการจัดสวัสดิการแก่ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

2.5.4 ผลที่เกิดขึ้น

1) แต่ละตำบลได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิควิธีการเก็บข้อมูล และข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานวิจัยในแต่ละตำบล

2) เกิดรูปแบบการจัดสวัสดิการแก่ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสในแต่ละตำบลในเบื้องต้นเพื่อเป็นแนวทางในการทดลองปฏิบัติการและจะพัฒนาไปเป็นรูปแบบที่เหมาะสมในช่วงต่อไป ดังแสดงไว้ท้ายบท

2.6 กิจกรรมที่ 6 การทดลองปฏิบัติการสร้างกลไกการจัดสวัสดิการแก่ผู้ยากไร้และ

ผู้ด้อยโอกาสในแต่ละตำบล เดือนกันยายน – ตุลาคม พ.ศ. 2550

2.6.1 ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- 1) ทีมประสานงานพื้นที่ชุมชน
- 2) ทีมอาสาวิจัยและทีมพี่เลี้ยงอาสาวิจัย
- 3) ผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 7 ตำบล
- 4) ตัวแทนกลุ่มผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสในแต่ละตำบล
- 5) ตัวแทนกลุ่มกองทุนที่มีอยู่ในแต่ละตำบลที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการจัดสวัสดิการ

2.6.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการของแต่ละตำบล โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากผู้แทนที่หลากหลายในชุมชน เช่น ตัวแทนจากกลุ่มกองทุน ตัวแทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตัวแทนจากกลุ่มผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น

2) เพื่อทดลองปฏิบัติตามแนวทางรูปแบบการจัดสวัสดิการให้กับผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสในชุมชนตามที่ได้ร่วมกันวางแผนไว้ พร้อมทั้งถอดบทเรียน เพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมต่อไป

2.6.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1) ดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการ โดยคัดเลือกมาจากตัวแทนของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการจัดเวทีพูดคุยและค้นหาความสนใจของผู้มาเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารจัดการ

2) คณะกรรมการดำเนินการระดมทุนเพื่อเป็นต้นทุนในการทดลองปฏิบัติการ

3) เมื่อระดมทุนได้แล้วจึงเริ่มทดลองจัดสรรงบประมาณตามรูปแบบที่คิดค้นไว้

4) มีการประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุนสวัสดิการอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน

5) สรุปรูปแบบที่เหมาะสมร่วมกันหลังการทดลองปฏิบัติการ

2.6.4 ผลที่เกิดขึ้น

1) เกิดคณะกรรมการบริหารกองทุนสวัสดิการแก่ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสในแต่ละตำบล มีกฎระเบียบในการดำเนินงาน

2) เกิดรูปแบบที่เหมาะสม ที่ผ่านการทดลองและสรุปบทเรียนหลังทดลองปฏิบัติการ

2.7 กิจกรรมที่ 7 เวทีถอดบทเรียนการดำเนินงานในการทดลองปฏิบัติการของแต่ละตำบล วันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2550 และ วันที่ 4 มกราคม 2551

2.7.1 ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1) ทีมประสานงานพื้นที่

2) ทีมอาสาวิจัยและทีมพี่เลี้ยงอาสาวิจัย

3) ตัวแทนคณะกรรมการบริหารกองทุนสวัสดิการในแต่ละตำบล

4) อาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

5) ทีมสังเคราะห์งานวิจัยจากส่วนกลาง

6) นักพัฒนาอิสระในพื้นที่ภาคตะวันออก

2.7.2 วัตถุประสงค์

1) เพื่อติดตามผลการดำเนินการทดลองปฏิบัติการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสในแต่ละตำบล

2) เพื่อสรุปบทเรียนวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานข้อเสนอแนะในการดำเนินงานวิจัยต่อไป รวมถึงข้อเสนอทางนโยบายให้หน่วยงานระดับสูงได้รับทราบ

2.7.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1) นำเสนอผลการดำเนินงานของแต่ละตำบล
- 2) เปิดอภิปรายแลกเปลี่ยนพูดคุยเพื่อการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานวิจัย และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

2.7.4 ผลที่เกิดขึ้น

1) เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการแก่ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสของแต่ละตำบล

2) เกิดการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายในการจัดสวัสดิการแก่ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสของอำเภอแหลมสิงห์ เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเคลื่อนงานไปในทิศทางเดียวกัน

3) การสะท้อนบทเรียนจากการดำเนินงานวิจัยของทีมวิจัยหลัก ทีมอาสาวิจัย ทีมพี่เลี้ยงอาสาวิจัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ข้อสรุปดังนี้

- ผู้ยากไร้-ผู้ด้อยโอกาสเกิดความภาคภูมิใจที่ชุมชนยอมรับและเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางสังคมมากขึ้น จากเมื่อก่อนที่เคยมองว่าเป็นกลุ่มที่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆของชุมชน ปัจจุบันชุมชนปรับเปลี่ยนทัศนคติมองคนกลุ่มนี้โดยให้คุณค่ามากขึ้น

- การทำวิจัยเรื่องนี้ เป็นการทำวิจัยที่ชุมชนได้รับประโยชน์จริง เพราะเกิดการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติจริง เกิดความร่วมมือกับองค์กรภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการสนับสนุนงบประมาณและกำลังใจในการดำเนินงานตามผลการวิจัยที่เกิดขึ้น

- หน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการของรัฐ ยังไม่ค่อยเข้าใจการทำงานแนวราบกับชุมชนมากนัก เพราะเคยชินกับการทำงานในแบบเดิม คือ การสั่งการ หรือการให้เงินสงเคราะห์เพียงอย่างเดียว ยังขาดกระบวนการสร้างการเรียนรู้ให้กับชุมชน จึงทำให้ชุมชนเคยชินกับการที่ถูกเป็นผู้รับหรือผู้ถูกคิดแทนแต่เพียงฝ่ายเดียว ทำให้รัฐต้องใช้งบประมาณ เพื่อการสงเคราะห์ในแต่ละปีค่อนข้างสูง

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดสวัสดิการชุมชนแก่ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาส ยังไม่ได้เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดสวัสดิการของชุมชน เพราะยังขาดความเชื่อมั่นในศักยภาพของกลุ่มผู้ยากไร้ผู้ด้อยโอกาส

- บุคลากรที่ทำงานด้านสวัสดิการสังคม ยังขาดความเข้าใจในกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน บุคคลที่จะทำงานด้านนี้ควรจะเป็นผู้ที่มีความเข้าใจ และเปิดใจกับการทำงานกับชุมชนและกลุ่มคนที่ด้อยโอกาส การทำงานควรจะเข้ามาเพื่อร่วมเรียนรู้และเป็นพี่เลี้ยงให้กับชุมชน ไม่ใช่มาเป็นผู้สั่งการหรือนำเงินหรือสิ่งของมาให้เพียงอย่างเดียว ต้องคอยเติมพลังสมองสติปัญญา และคอยกระตุ้นให้ชุมชนดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการของตนเองให้ได้ และจะต้องเสริมหนุนการทำงานของชุมชนให้ถูกจุด ควรมีการปรับทัศนคติที่มีต่อชุมชนและระบบสวัสดิการสังคม นักสวัสดิการสังคมและนักสังคมสงเคราะห์จะต้องเพิ่มพูนความรู้และความรอบรู้ของตนให้เท่าทันกับการพัฒนาชุมชนที่ปรับเปลี่ยนไปจากเดิม จะต้องรู้ว่าในช่วงที่ชุมชนยังไม่พร้อมจะมีวิธีช่วยตนเอง และมีวิธีช่วยชุมชนนั้นได้อย่างไร จะต้องคิดกิจกรรมร่วมกันเพื่อแสวงหารูปแบบ (Model) การทำงานที่มีคุณค่า และเหมาะสมกับชุมชนนั้นๆ

- อาจารย์ที่ทำวิจัยได้เข้าใจกระบวนการทำงานแบบสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนมากขึ้น ได้เข้าใจการเป็นผู้กระตุ้น (Facilitator) เพื่อให้เกิดการคิด การทำงาน การร่วมมือในการแก้ปัญหามากขึ้น และสามารถนำมาปรับใช้กับกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้

- การตั้งโจทย์วิจัยจากภายนอก เช่น โจทย์สวัสดิการแบบดั้งเดิม โดยไปสื่อสารว่าจะทำเรื่องสวัสดิการอย่างเดียว จะเป็นการเข้าถึงชุมชนอย่างไม่เป็นธรรมชาติไม่กลมกลืนกับสถานะการรับรู้ของชุมชน แต่ควรจะต้องสำรวจและเริ่มจากกิจกรรมหรือต้นทุนที่เขาทำอยู่หรือมีอยู่แล้ว แล้วค่อยโยงเข้าหาสวัสดิการจะกลมกลืนกับสถานะจริงในขณะนั้นของชุมชนมากกว่า และชุมชนมีจิตใจที่จะเข้าร่วมมากขึ้น

จากกระบวนการทั้งหมดนั้นได้ทำให้เกิดสาระต่างๆ เช่น สาระของการเรียนรู้ร่วมกันโดยผ่านข้อมูลสาระการสร้างหรือการค้นคิดรูปแบบการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนตนเอง สาระหรือบทเรียนจากการที่ทดลองปฏิบัติจริงเหล่านี้ซึ่งสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

3. ผลการวิจัยและการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ผลการวิจัยได้ดำเนินการตามหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1) นิยามและทัศนคติหรือท่าทีของคนในชุมชนต่อคำว่า “สวัสดิการ” และ “ผู้ยากไร้ผู้ด้อยโอกาส”
- 2) ข้อมูลการดำเนินงานในการจัดสวัสดิการของกลุ่มต่างๆในชุมชน
- 3) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส

4) ข้อมูลบทบาท/หน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดสวัสดิการให้กับคนในชุมชน

5) ข้อมูลรูปแบบการจัดสวัสดิการของแต่ละตำบลจากการวิจัย

3.1 นิยามทัศนคติหรือท่าทีของคนในชุมชนต่อความหมายของคำว่า “สวัสดิการ” และ “ผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาส”

จากการที่ทีมวิจัยได้ลงพื้นที่ตำบลทุกตำบลในการทำความเข้าใจในการวิจัย และสร้างกระบวนการเพื่อสะท้อนความคิดเห็น และท่าทีต่อความหมายของ “สวัสดิการ” และ “ผู้ยากไร้ / ผู้ด้อยโอกาส” จากทรรศนะของชาวบ้านสรุปได้จากตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 9 ความหมายของสวัสดิการและผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาสในทรรศนะของชุมชน

พื้นที่ตำบล	ความหมาย “สวัสดิการ”	ความหมาย ผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาส
1. ตำบลเกาะเปริด	- การเจ็บป่วยได้รับการรักษาฟรี - ควรให้ผู้สูงอายุมีรายได้ - การหางานให้ทำหรือการส่งเสริมอาชีพ - ทุนการศึกษา - ค่าสงเคราะห์การเสียชีวิต - สาธารณะประโยชน์ - ค่าตอบแทนในการทำงานอาสา	- ผู้ติดเชื้อเอดส์ - ผู้ประสบภัย - คนพิการ - คนยากจน
2. ตำบลคลองน้ำเค็ม	1. การให้เงิน/ตายแล้วได้เงิน 2. ทุนการศึกษา 3. การช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน 4. การดูแล รักษาพยาบาล	1) ผู้ยากไร้ ได้แก่ คนไม่มีที่อยู่ ไม่มีอาชีพ ไม่มีคนดูแล 2) ผู้ด้อยโอกาส ได้แก่ คนพิการ ผู้ติดเชื้อเอดส์ เด็กกำพร้า (ไม่มีพ่อแม่) และผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับเบี้ยยังชีพ
3. ตำบลบางสระแก้ว	การให้ปัจจัยที่เป็นทุนเพื่อความมั่นใจในการดำรงชีวิตของคนในชุมชน ซึ่งหมายรวมถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่จะทำให้คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่เหมาะสมและพอเพียง อาจอยู่ในรูปของความรู้ เงินทอง สิ่งของต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรทางธรรมชาติและสาธารณูปโภคที่ทุกคนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกัน ผลของการจัดสวัสดิการชุมชน ก่อให้เกิดรายได้ ลดรายจ่าย เกิดความสามัคคีมิตรไมตรีที่ดีของคนในชุมชน รู้สึกมั่นคง	1. ผู้พิการ หมายถึง ผู้ที่มีความไม่สมประกอบทางร่างกายหรือทางสมอง เป็นมาโดยแต่กำเนิดหรือเกิดขึ้นในภายหลัง 2. ผู้ติดเชื้อ หมายถึง ผู้ที่ทำการเจ็บป่วยด้วยการติดเชื้อโรคเรื้อรัง ต้องได้รับการรักษาดูแลอย่างต่อเนื่อง 3. ผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป 4. ผู้ยากจน หมายถึง ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาทต่อเดือน

ตารางที่ 9 (ต่อ)

พื้นที่ตำบล	ความหมาย “สวัสดิการ”	ความหมาย ผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาส
	ภาคภูมิใจ อยู่อย่างมีศักดิ์ศรีและเสมอภาค	5. เด็กนักเรียน หมายถึง เด็กที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนของรัฐในท้องถิ่น
4. ตำบลบางกะไชย	การให้ความช่วยเหลือ ดูแลผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส หรือการให้กำลังใจในยามเจ็บป่วย โดยการใช้เงินออมหรือเงินกู้ที่มีอยู่ในชุมชน โดยมีเงื่อนไขหลักเกณฑ์ของกลุ่มแต่ละกลุ่มเป็นตัวกำหนด ซึ่งผลของการจัดสวัสดิการชุมชน ก่อให้เกิดการกระจายรายได้ ลดรายจ่าย เกิดความสัมพันธ์ไมตรีที่ดีของคนในชุมชน ทำให้เกิดความรักใคร่สามัคคีกัน และมีความภาคภูมิใจในศักดิ์ศรีและความเท่าเทียมกันในชุมชน	ผู้สูงอายุ ผู้ติดเชื้อมีเอดส์ คนยากจนที่มีอายุมากกว่าและน้อยกว่า 60 ปี ผู้พิการ และเด็กกำพร้าที่เกิดจากพ่อแม่ติดเชื้อมีเอดส์
5.ตำบลพลับ	เป็นเรื่องของการให้ เช่น ทุนการศึกษา, การออมเงิน, การศึกษาดูแลสุขภาพ, การรักษาพยาบาล, เงินช่วยกรณีเกิดแก่เจ็บตาย, เบี้ยเลี้ยง/เงินสงเคราะห์, การส่งเสริมอาชีพ, การดูแลสุขภาพสภาพ, สิ่งของจำเป็นสำหรับการดำรงชีพ,การเขียนเขียนเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ	การเข้าข่ายเป็นผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาสพิจารณาจากเกณฑ์ดังนี้ โดยไม่ได้หมายความว่าเข้าหนึ่งเกณฑ์แล้วจะเป็นผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาสแต่ต้องพิจารณาหลายๆ เกณฑ์ประกอบร่วมกัน ได้แก่ - เป็นผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป - เป็นผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า 3,000 บาทต่อเดือน - เป็นผู้พิการ(ตกสำรวจ) - เป็นเด็กกำพร้า - เป็นผู้ที่ไม่มียานอยู่ - เป็นผู้พิการ - เป็นผู้ติดเชื้อมีเอดส์

ตารางที่ 9 (ต่อ)

พื้นที่ตำบล	ความหมาย “สวัสดิการ”	ความหมาย ผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาส
		- เป็นโรคเรื้อรัง (เช่น มะเร็ง , วัณโรค) - เป็นครอบครัวที่มีลูกมาก (4 คนขึ้นไป) - เป็นคนต่างด้าว(ประพฤติด้อย/อยู่ในพื้นที่นานกว่า 20 ปี)
6. ตำบลปากน้ำแหลมสิงห์	ระบบการจัดบริการทางสังคมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาของประชาชน ด้วยการส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการ เพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานและให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสมเป็นธรรม ทั้งทางด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงาน การมีรายได้ นันทนาการ กระบวนการยุติธรรม และบริการทางสังคมทั่วไป	ผู้ยากไร้ มีหลายกรณี สืบเนื่องมาจากความยากจนยากไร้ ขาดแคลนที่อยู่อาศัย ขาดแคลนอาหารการกิน หรืออาจขาดแคลนไปเสียทุกอย่างก็ เป็นไปได้ รวมถึงผู้มีรายได้ไม่พอในการใช้จ่ายเพื่อตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐาน ผู้ด้อยโอกาส คือ คือกลุ่มคนที่อยู่ในสถานะที่ไม่เหมาะสม ขาดโอกาสที่ไม่ได้รับการศึกษาสมควรตามเกณฑ์ ขาดโอกาสที่จะได้รับการ ขั้นพื้นฐานจากภาครัฐ อยู่ในสภาพแวดล้อมซึ่งไม่เหมาะสมแก่การพัฒนาทั้งทางร่างกายและจิตใจ อยู่ในสถานะเสี่ยงต่อการกระทำผิดหรือถูกใช้เป็นเครื่องมือในทางมิชอบถูกละเลยและขาดความเอาใจใส่จากสังคมและครอบครัว
7. ตำบลหนองขี้ม	นิยามสวัสดิการ - ตายแล้วมีเงินช่วยเหลือ - กองทุนอาชีพ - มีเงินช่วยขามเจ็บป่วย	ผู้ยากไร้ หมายถึง - ผู้ไม่มีอาชีพ ไม่มีรายได้ - ไม่มีที่อยู่อาศัย - ผู้ที่ล้มละลายจากการประกอบอาชีพ

ตารางที่ 9 (ต่อ)

พื้นที่ตำบล	ความหมาย “สวัสดิการ”	ความหมาย ผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาส
	- เบี้ยยังชีพแก่คนชรา - ทุนการศึกษา - มีงานทำ - กำลังใจ - เงินช่วยเหลือคนพิการ - เงินในการลงทุน	ผู้ด้อยโอกาส หมายถึง - คนพิการ - เด็กกำพร้าที่ไม่มีคนเลี้ยงดูหรืออยู่กับญาติที่ไม่มีอาชีพแน่นอน/ รายได้น้อย - ผู้ติดเชื้ - ผู้สูงอายุที่ยังไม่ได้รับเบี้ยยังชีพ - ผู้ที่เป็นอัมพฤกษ์ ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ - ผู้ที่เป็นโรคลมชัก - ผู้ที่มีปัญหาด้านสติปัญญาและสติไม่สมประกอบ

3.2 ข้อมูลการดำเนินงานในการจัดสวัสดิการของกองทุนต่างๆในชุมชน

เมื่อทีมอาสาวิจัยซึ่งเป็นชาวบ้านได้กำหนดแผนการลงเก็บข้อมูลในพื้นที่แล้วก็ได้ปฏิบัติการและดำเนินการตามแผนโดยได้สำรวจข้อมูล ซักถามสัมภาษณ์ พูดคุยกับชุมชน จนได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกองทุนต่างๆ ในชุมชนและการจัดสวัสดิการของกองทุนโดยสรุปได้จากตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 10 แสดงข้อมูลกลุ่มกองทุนต่างๆในตำบลเกาะปึก

ชื่อกลุ่ม/กองทุน	เงินทุนก่อตั้ง	เงินทุนปัจจุบัน	จำนวนเงินในการจัดสวัสดิการ
1. กองทุนหมู่บ้าน 7 กองทุน	7,000,000	7,491,300	10% จากผลกำไร
2. กลุ่มสัจจะออมทรัพย์	21,050	1,108,000	20%จากผลกำไร
3. กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์	-	990,000	-
4. กลุ่มประมง	120,000	250,000	10%จากผลกำไร
5. ชมรมลูกเสือชาวบ้าน	30,000	700,000	ไม่แน่นอน
6. กลุ่มสตรีแม่บ้าน	5,000	10,000	ไม่แน่นอน
7. กองทุน SML	1,400,000	649,000	ไม่มีการจัดสวัสดิการ
8. กองทุน กขคจ	480,000	225,150	ไม่มีการจัดสวัสดิการ
9. ชุมชน อสม.	25,000	90,000	ไม่แน่นอน
10 กลุ่มส่งเสริมอาชีพ	400,000	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่มีการจัดสวัสดิการ

ตารางที่ 11 แสดงข้อมูลกลุ่มกองทุนต่างๆในตำบลคลองน้ำเค็ม

ชื่อกลุ่ม/กองทุน	เงินทุนก่อตั้ง	เงินทุนปัจจุบัน	จำนวนเงินในการจัดสวัสดิการ
1. กองทุนหมู่บ้าน 6 กองทุน	6,000,000	7,529,288	10-15%
2. โครงการกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชนตำบลคลองน้ำเค็ม (6 หมู่บ้าน)	600,000	600,000	กู้ไม่เสียดอกเบี้ย ภายในเวลา 3 ปี
3. โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน	125,000	125,000	ไม่มีการจัดสวัสดิการ
4. ศูนย์สงเคราะห์ราษฎรผู้ยากไร้	60,000	ไม่มีข้อมูลที่ชัดเจน	เงินช่วยเหลือครั้งละไม่เกิน 2,000 บาท/ราย
5. กลุ่มลูกเสือชาวบ้าน	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล	เงินฌาปนกิจ รายละ 6,000-40,000 บาท
6. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลคลองน้ำเค็ม	ไม่ทราบข้อมูล	767,800	70%
7. กลุ่มสตรีตำบลคลองน้ำเค็ม	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล	เงินฌาปนกิจ รายละ 5,000-10,000 บาท
8. กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลคลองน้ำเค็ม	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล	เงินฌาปนกิจ รายละ 5,000-10,000 บาท
9. เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านตำบลคลองน้ำเค็ม	70,000	70,000	ไม่มีการจัดสวัสดิการ
10. กลุ่มผู้สูงอายุตำบลคลองน้ำเค็มและกองทุนฌาปนกิจ	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล	เงินฌาปนกิจ รายละ 6,500 บาท

ตารางที่ 12 แสดงข้อมูลกลุ่มกองทุนต่างๆในตำบลบางกะไชย

ชื่อกลุ่ม/กองทุน	เงินทุนก่อตั้ง	เงินทุนปัจจุบัน	จำนวนเงินในการจัดสวัสดิการ
1. กองทุนหมู่บ้าน 9 กองทุน	10,800,000	10,900,000	15% ของผลกำไร
2. กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์วัดบางกะไชย	40,000	10,000,000	5,000,000
3. กลุ่มประมงชายฝั่ง	221,000	327,253	เงินฌาปนกิจ 90,000
4. กลุ่มลูกเสือชาวบ้าน	ไม่แน่ชัด	ไม่แน่นอน	เงินฌาปนกิจ 37,000
5. กลุ่มสตรีอาสาแม่บ้าน	35,000	100,000	เงินฌาปนกิจ 40,000
6. กองทุน SML	200,000	200,000	ใช้ในการซื้อพัสดุ
7. กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข (อ.ส.ม.)	ปีละ 100,000 (9 หมู่บ้าน)	1,972,160	10% ของวงเงินที่มีอยู่
8. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	7,830	330,000	เงินปันผล
9. กองทุนเครือข่ายของตำบล	300,000	360,000	ไม่มีการจัด
10. กลุ่มฌาปนกิจวัดบางกะไชย	15,000	200,000	เงินฌาปนกิจ 62,000
11. กลุ่มชานา	6,840	360,000	เงินฌาปนกิจ 10,000

ตารางที่ 13 แสดงข้อมูลกลุ่มกองทุนต่างๆในตำบลบางสระแก้ว

ชื่อกลุ่ม/กองทุน	เงินทุนก่อตั้ง	เงินทุนปัจจุบัน	จำนวนเงินในการจัดสวัสดิการ
1. กองทุนหมู่บ้าน 5 กองทุน	5,200,000	7,739,133	64,989 และ 60,000/ราย
2. กลุ่มออมทรัพย์	700,000	2,501,386	6,319
3. กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์	ไม่ทราบข้อมูล	2,224,030	120,000
4. ลูกเสือชาวบ้าน	30,000	90,000	เงินฌาปนกิจ รายละ 12,000 บาท
5. กลุ่มสตรีสหกรณ์ทอเสื่อกก	ไม่ทราบข้อมูล	1,665,000	เงินฌาปนกิจ รายละ 12,000 บาท

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ชื่อกลุ่ม/กองทุน	เงินทุนก่อตั้ง	เงินทุนปัจจุบัน	จำนวนเงินในการจัดสวัสดิการ
6.กลุ่มฌาปนกิจครอบครัว	10,500	ไม่ทราบข้อมูล	เงินฌาปนกิจ รายละ 9,000 บาท
7. ชมรมผู้สูงอายุ	12,000	54,253	เงินฌาปนกิจ รายละ 9,000 บาท
8. กลุ่ม SML	ไม่ทราบข้อมูล	1,250,000	ไม่มีการจัดสวัสดิการ
9. สนาคราชชุมชน	580,725	3,144,210	2,535
10. กลุ่มการกุศลวัดบางสระเก้า	32,000	987,074	30,000/ราย

ตารางที่ 14 แสดงข้อมูลกลุ่มกองทุนต่างๆในตำบลปากน้ำแหลมสิงห์

ชื่อกลุ่ม/กองทุน	เงินทุนก่อตั้ง	เงินทุนปัจจุบัน	จำนวนเงินในการจัดสวัสดิการ
1. กองทุนหมู่บ้าน 16 กองทุน	หมู่บ้านละ 1,000,000	ไม่มีศูนย์รวบรวมข้อมูล	ตามมติกรรมการกลุ่มจะบริหาร
2. กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล
3. เครดิตยูเนียน	100,000	7,000,000	100%
4. กองทุน SML หมู่ที่ 14	40,000	60,000	50%ของผลกำไร
5. กลุ่มประมงหมู่ 1	20,000	ไม่ประสบความสำเร็จ	ไม่มีข้อมูล
6. กลุ่มร้านค้าชุมชนหมู่ 3	แหล่งทุนอยู่ในกลุ่มsml	ไม่มีข้อมูลเพราะปิดกิจการ	ไม่มีข้อมูล
7. กลุ่มโรงศพเอื้ออาทร	100,000	จัดสวัสดิการด้านอื่นผสมอยู่ด้วย	100%
8. กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์	ไม่ชัดเจน	เก็บผู้เสียชีวิตเป็นรายศพ	เสียชีวิตรับรายละ 90,300 บาท

ตารางที่ 15 แสดงข้อมูลกองทุนต่างในตำบลพลั่ว

ชื่อกลุ่ม/กองทุน	เงินทุนก่อตั้ง	เงินทุนปัจจุบัน	จำนวนเงินในการจัดสวัสดิการ
1. กองทุนหมู่บ้าน (มี 12 หมู่บ้าน)	ประมาณ 12 ล้านบาท	8,344,839	15-30%ของผลกำไร
2. ชมรมลูกเสือชาวบ้านตำบลพลั่ว	30,000	ไม่แน่ชัด	ไม่แน่ชัด
3. ชมรมผู้สูงอายุ	5,000	5,000	ไม่แน่ชัด
4. กลุ่มสตรีอาสาพัฒนาตำบลพลั่ว	30,000	30,000	8,000
5. กลุ่มประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว	50,000	50,000	ไม่มีการจัดสวัสดิการ
6. กลุ่มปรับปรุงคุณภาพมังคุด	100,000	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่มีการจัดสวัสดิการ
7. กลุ่มแปรรูปและจัดจำหน่ายผลผลิตการเกษตรน้ำตกพลั่ว	547,000	ไม่ระบุต่อเนื่องจากขาดทุน	ไม่มีการจัดสวัสดิการ
8. กลุ่มปรับปรุงคุณภาพทุเรียน	100,000	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่มีการจัดสวัสดิการ
9. SML ปูย	200,000	203,380	ไม่แน่ชัด

ตารางที่ 16 แสดงข้อมูลกลุ่มกองทุนต่างๆในตำบลหนองซิม

ชื่อกลุ่ม/กองทุน	เงินทุนก่อตั้ง	เงินทุนปัจจุบัน	จำนวนเงินในการจัดสวัสดิการ
1. กองทุนหมู่บ้าน 10 กองทุน	10,000,000	14,789,000	20% จากผลกำไร
2. กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์วัดเขาช่องโกรน	21,050	1,108,000	50% จากผลกำไร
3. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	50,000	ประมาณ 70,000	ไม่มีการจัดสวัสดิการ

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ชื่อกลุ่ม/กองทุน	เงินทุนก่อตั้ง	เงินทุนปัจจุบัน	จำนวนเงินในการจัดสวัสดิการ
4. สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์	ไม่ทราบข้อมูล	ไม่ทราบข้อมูล	สมาชิกตายได้รับเงินทำศพโดยเก็บรายละเอียด 30 บาท
5. กลุ่ม อสม.	ไม่ทราบข้อมูล	10,000	ไม่ทราบข้อมูล
6. กลุ่มสตรีอาสา	60,000	80,000	ไม่ทราบข้อมูล
7. กลุ่ม SML	2,500,000	ไม่ทราบข้อมูล	-

ตารางที่ 17 แสดงข้อมูลกลุ่มที่จะสะสมทรัพย์สินจันทบุรี

ชื่อกลุ่ม/กองทุน	เงินทุนก่อตั้ง	เงินทุนปัจจุบัน	จำนวนเงินในการจัดสวัสดิการ
1. บางสระแก้ว	ไม่ทราบข้อมูล	1,254,100	220,900
2. บางกะไชย	ไม่ทราบข้อมูล	4,664,560	4,853,010
3. ท่าหัวแหวน	ไม่ทราบข้อมูล	2,348,360	1,614,863
4. เขาช่องโกรน	ไม่ทราบข้อมูล	542,330	101,310
รวม	-	7,634,833	6,790,083

ตารางที่ 18 ลักษณะและการดำเนินการจัดสวัสดิการชุมชนของกองทุนต่างๆ ในอำเภอแหลมสิงห์

1) ตำบลเกาะปรีด

กลุ่ม/กองทุน	การดำเนินงาน	การจัดสวัสดิการ	ขอบเขตพื้นที่
1.กองทุนหมู่บ้าน	สมาชิกปัจจุบัน 60 รายให้กู้ไปลงทุนรายละไม่เกิน 20,000 บาท โดยสมาชิกค่า 2 คน คัดดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี กำหนดคืน 1 ปี โดยแบ่งจ่ายรายเดือนหรือครั้งเดียวเมื่อครบปีก็ได้ มีการออมเงินและมีเงินปันผล	- ทุนในการพัฒนาอาชีพให้กู้ร้อยละ 4-6 ต่อปี - สาธารณประโยชน์ต่างๆ เช่น บูรณะและซ่อมแซมวัด	ทั้งตำบล
2. กลุ่มสัจจะออมทรัพย์	เพื่อให้ชุมชนได้มีแหล่งเงินกู้เพื่อไปใช้เป็นเงินหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ และสามารถพึ่งตนเองได้ในที่สุด	สวัสดิการเรื่อง การเกิด เจ็บป่วย เงินฌาปนกิจ	ทั้งตำบล
3. กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์	การออมทรัพย์และให้สมาชิกกู้โดยดูจากยอดออม ชำระคืน 10 หรือ 20 งวดแล้วแต่สมาชิก สิ้นปีมีเงินปันผลสมาชิก	สวัสดิการในเรื่องของ เกิด เจ็บป่วย เสียชีวิต จะมีพวงหรีดให้เมื่อสมาชิกเสียชีวิต ให้กู้ดอกเบี้ยต่ำ	หมู่ที่ 3 และ 4
4. กลุ่มประมง	รัฐบาลเป็นผู้จัดตั้งขึ้นให้แก่วาประมง รัฐจะให้สมาชิกยืมเป็นสิ่งที่ของแล้วใช้คืนเป็นตัวเงิน ปัจจุบันดำเนินงานโดยชุมชนเอง	- ประกันอุบัติเหตุในทะเล - ยืมทุนในการซื้ออุปกรณ์	ทั้งตำบล
5. ชมรมลูกเสือชาวบ้าน	เพื่อให้สมาชิกมีความสามัคคีในชุมชนกันเอง	- เงินฌาปนกิจ มีของเยี่ยมไข้	ทั้งตำบล
6. กลุ่มสตรีแม่บ้าน	เพื่อหารายได้ให้แก่สมาชิกที่เป็นแม่บ้านในเขตตำบลเกาะปรีด	- ทุนการศึกษาบุตร ,ของเยี่ยมไข้	ทั้งตำบล
7. กองทุน SML	ในรูปของการกู้เงินไปลงทุน ในหลายโครงการที่มักประสบปัญหาการดำเนินกิจการ การลงทุนที่ต้องการทุน	ให้กู้ในดอกเบี้ยต่ำ	ทั้งตำบล

ตารางที่ 18 (ต่อ)

กลุ่ม/กองทุน	การดำเนินงาน	การจัดสวัสดิการ	ขอบเขตพื้นที่
8 กองทุน อสม.	ดูแลเรื่องสาธารณสุขสุขเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะเด็ก กับคนชรา	ได้รับค่าทำศพเมื่อเสียชีวิต	ทั้งตำบล
9. กองทุนส่งเสริมอาชีพ	ส่งเสริมให้ชุมชนมีรายได้โดยการส่งเสริมด้านการประกอบอาชีพ	ส่งเสริมชาวบ้านในเรื่องการประกอบอาชีพ	ทั้งตำบล
10. กลุ่ม กขคจ.	เป็นกลุ่มตรวจสอบจาก จปฐ. โดยรัฐให้งบมาก่อนหนึ่งให้ชาวบ้านบริหารจัดการกันเองเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพโดยไม่คิดดอกเบี้ย	ให้กู้ดอกเบี้ยต่ำ	หมู่ 3

2) ตำบลคลองน้ำเค็ม

กลุ่ม/กองทุน	การดำเนินงาน	การจัดสวัสดิการ	ขอบเขตพื้นที่
1. กองทุนหมู่บ้าน	เพื่อให้เป็นแหล่งเงินทุนในการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ เพิ่มรายได้ และลดรายจ่าย รวมทั้งส่งเสริมการออมในหมู่บ้านให้ไปสู่การสร้าง กองทุน สวัสดิการ ที่ดีแก่ประชาชน	- ทุนในการพัฒนาอาชีพให้กู้ร้อยละ 4-6 ต่อปี - ทุนการศึกษา กับบุตรหลานของสมาชิก - สาธารณะประโยชน์ต่างๆ เช่น บำรุงและซ่อมแซมวัด	ทั้งตำบล
2. โครงการกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชนตำบลคลองน้ำเค็ม	งบประมาณจากโครงการของรัฐบาล เพื่อการส่งเสริมการประกอบอาชีพของคนในหมู่บ้านโดยแต่ละหมู่บ้านเขียนโครงการเสนอทางเทศบาล	ทุนในการพัฒนาอาชีพ ไม่มีดอกเบี้ย ระยะเวลาใช้คืน 3 ปี	ทั้งตำบล
3. โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน	เป็นนโยบายขจัดความยากจนของรัฐบาล ที่ต้องการเห็นความเข้มแข็งของหมู่บ้าน /ชุมชน ในการพัฒนาศักยภาพ และคิดวิเคราะห์ทำงานเป็น	- ลดต้นทุนการผลิต - สมาชิกซื้อข้าวสารได้ในราคาต่ำกว่าท้องตลาด - ลดต้นทุนการเช่า/ซื้อเครื่องสูบน้ำ	ทั้งตำบล

ตารางที่ 18 (ต่อ)

กลุ่ม/กองทุน	การดำเนินงาน	การจัดสวัสดิการ	ขอบเขตพื้นที่
	หมู่บ้าน ส่วนราชการในพื้นที่ ทำหน้าที่ในฐานะที่ปรึกษา และให้การสนับสนุนแก่ประชาชนมีทั้งหมด 4 โครงการจาก 6 หมู่บ้าน คือ - โครงการจัดซื้อปุ๋ยและสารเคมีเพื่อใช้ในการเกษตร 4 หมู่บ้าน (หมู่ที่ 2, 3 และ 5) - โครงการก่อสร้างที่ทำการกองทุนหมู่บ้าน 2 หมู่บ้าน (หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 4) - โครงการซื้อข้าวสารเพื่อลดรายจ่าย 1 หมู่บ้าน(หมู่ที่ 6) - โครงการจัดซื้อเครื่องสูบน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร 1 หมู่บ้าน(หมู่ที่ 6)	น้ำของเกษตรกร	
4. ศูนย์สงเคราะห์ราษฎรผู้ยากไร้	เป็นเงินสงเคราะห์ที่ให้ความช่วยเหลือกับชาวบ้านโดยมีผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ดูแล และมีคณะกรรมการช่วยในการพิจารณาความเหมาะสมและเมื่อมีการใช้งบประมาณไปแล้ว ทางกระทรวงจะโอนเงินมาคืนทุกครั้งให้เงินยังคงอยู่เต็ม 10,000 บาทเท่าเดิม	โดยการให้เงินช่วยเหลือจำเป็นรายละไม่เกิน 2,000 บาทหรือในกรณีให้กู้ยืมแบบไม่มีดอกเบี้ย เช่น ประสบภัยพิบัติ เป็นต้น	ทั้งตำบล
5. กลุ่มลูกเสือชาวบ้าน	ประชาชน ได้รับการอบรมเป็นลูกเสือชาวบ้าน ในแต่ละรุ่นที่อบรมส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุ และวัยกลางคน ทุกรุ่นที่อบรมจะมีการตั้งคณะกรรมการรุ่น และมีการจัดตั้งชมรมของตำบล คณะกรรมการตำบลได้ประชุมปรึกษาเพื่อจัดตั้งกองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์ลูกเสือชาวบ้านในตำบลเพื่อช่วยเหลือกันเอง	- ได้รับเงินฌาปนกิจ - ของเยี่ยมยามเจ็บป่วย	ทั้งตำบล

ตารางที่ 18 (ต่อ)

กลุ่ม/กองทุน	การดำเนินงาน	การจัดสวัสดิการ	ขอบเขตพื้นที่
6. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลคลองน้ำเค็ม	โดยมีเป้าหมายและแนวทางการทำงานที่คล้ายคลึงกับกลุ่มสัจจะฯ ฝากเงินเดือนละ 1 ครั้ง และต้องเป็นสมาชิกอย่างน้อย 6 เดือนขึ้นไปจึงจะสามารถทำการกู้เงินได้	- ทุนหมุนเวียนกับสมาชิก - เมื่อเสียชีวิตจะได้รับเงินสมทบช่วยทำศพ 500 บาท และพวงหรีด 1 พวง ราคาไม่เกิน 300 บาท	ทั้งตำบล
7. กลุ่มสตรี	การรวมพลังสตรีทำกิจกรรมร่วมกัน มีการออมเงินร่วมกันปีละ 100	- มอบเงินค่าทำศพแก่ทายาทสมาชิก	ทั้งตำบล
8. กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)	ดูแลเรื่องความเป็นอยู่ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพ เช่น การฉีดวัคซีนเด็ก การกำจัดลูกน้ำยุงลาย กลุ่ม อสม. เก็บเงินกับสมาชิกปีละ 100 บาท และได้เงินสมทบจากเทศบาลอีกหมู่ละ 10,000 บาท ต่อปี	- ค่ารักษาพยาบาล - ได้รับเงินค่าฌาปนกิจ	ทั้งตำบล
9. เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านตำบลคลองน้ำเค็ม	นโยบายจากกระทรวงให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายในระดับตำบล โดยระดมทุนจากกองทุนหมู่บ้าน กองทุนละ 10,000 บาท เพื่อช่วยเหลือเรื่องเงินหมุนเวียนภายในหมู่บ้าน	- ให้เงินกลุ่มกองทุนต่างๆ ยืม	ทั้งตำบล
10. กลุ่มผู้สูงอายุและกองทุนฌาปนกิจ	เริ่มรวมกลุ่มผู้สูงอายุแล้วจัดตั้งเป็นกองทุนฌาปนกิจ	ในกรณีที่สมาชิกเสียชีวิตมีเงินสมทบค่าทำศพรายละ 6,500 บาท พร้อมพวงหรีด 1 พวง	ทั้งตำบล

ตารางที่ 18 (ต่อ)

3) ตำบลบางกะไชย

กลุ่ม/กองทุน	การดำเนินงาน	การจัดสวัสดิการ	ขอบเขตพื้นที่
1. กองทุนหมู่บ้าน (9 หมู่บ้าน)	นำเงินที่ได้ไปพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ตลอดจนบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน	ปันผลแก่สมาชิก, ทุนการศึกษา, เจ็บป่วย, ฌาปนกิจ สาธารณประโยชน์หมู่บ้าน เป็นต้น	ทั้งตำบล
2. กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์วัดบางกะไชย	ส่งเสริมการออมและเป็นแหล่งเงินทุนประกอบอาชีพ และยามฉุกเฉิน	เงินปันผล, ทุนการศึกษา, การเจ็บป่วย, ฌาปนกิจ, เงินกู้	ทั้งตำบล
3. กลุ่มประมงชายฝั่ง	รัฐบาลเป็นผู้จัดตั้งขึ้นให้แก่ชาวประมง โดยในช่วงแรกรัฐจะให้สมาชิกยืมเป็นเงินของแล้วให้คืนเป็นตัวเอง	เงินปันผล, ประกันชีวิตในทะเล, กู้เงิน	หมู่ 1, 2, 3 และ 9
4. กลุ่มลูกเสือชาวบ้าน	ตั้งโดยรัฐเพื่อเป็นการสร้างความสามัคคี และพัฒนาภาวะผู้นำในชุมชน	เมื่อสมาชิกตายจะเก็บเงินช่วยค่าทำศพคนละ 20 บาท	กองทุนร่วมระดับอำเภอและจังหวัด
5. กลุ่มสตรีอาสาแม่บ้าน	กรมพัฒนาชุมชนเป็นผู้จัดตั้งขึ้นเพื่อให้เห็นความสำคัญและบทบาทของสตรีที่มีต่อชุมชน เลือกรจากตัวแทนของแต่ละหมู่บ้าน	- ค่าฌาปนกิจ - ค่ารักษาพยาบาล	ทั้งตำบล
6. กองทุน SML	จัดตั้งขึ้นโดยรัฐบาล โดยให้สมาชิกกู้ยืมเงินไปลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ	เป็นกองทุนให้กู้ยืมเพื่อพัฒนาอาชีพ	ทั้งตำบล
7. กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข (อ.ส.ม.)	รับสมาชิกที่เป็นสตรีในชุมชน เพื่อเป็นผู้ประสานระหว่างสาธารณสุขกับชุมชน ในการให้ความรู้และดูแลเกี่ยวกับสุขภาพของชุมชนโดยรวม	- ค่ารักษาพยาบาล - ค่าฌาปนกิจ	ทั้งตำบล
8. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	จัดตั้งขึ้นโดยกรมพัฒนาชุมชน เมื่อปี 2541 เพื่อให้ชุมชนได้มีแหล่งเงินกู้เพื่อไปใช้เป็นเงินหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ และสามารถพึ่งตนเอง	- กู้เงิน - เงินปันผล	หมู่ 1, 2, 3, 5, 6 และหมู่ 9

ตารางที่ 18 (ต่อ)

กลุ่ม/กองทุน	การดำเนินงาน	การจัดสวัสดิการ	ขอบเขตพื้นที่
9. กองทุน เครือข่ายของ ตำบล	จัดตั้งขึ้นตามความต้องการของ ชุมชน โดยใช้ผลกำไรของกองทุน หมู่บ้านมาลงหุ้น	เงินปันผลให้แต่ละหุ้นและใช้ในส่วน สาธารณประโยชน์ เช่น การกันห้อง ของสถาบันการเงิน ไซยธนาคาร	ทั้งตำบล
10. กลุ่ม ฌาปนกิจวัดบาง กะไชย	จัดตั้งโดยชุมชน เมื่อปี 2527 โดยรับ สมาชิกอายุ 20-60 ปีและเป็นคนใน พื้นที่เท่านั้น	เมื่อมีสมาชิกเสียชีวิต จะเก็บค่า ฌาปนกิจจากสมาชิกคนละ 50 บาท เพื่อบริการให้แก่ทายาทผู้เสียชีวิต	ทั้งตำบล
11. กลุ่มชานา	จัดตั้งโดยกลุ่มชานาในหมู่ที่ 7 โดย มีวัตถุประสงค์เพื่อดูแลกันเอง ภายในกลุ่ม กลุ่มนี้ยังดำเนินการอยู่ ถึงแม้ว่าสมาชิกในกลุ่มจะเปลี่ยน อาชีพจากการทำนาไปเป็นการเลี้ยง กุ้งแล้วก็ตาม และยังมีการรับสมัคร สมาชิกเพิ่มเติม โดยเอาคู่สมรสของ สมาชิกมาเพิ่มเป็นสมาชิกใหม่	- ปลอ่ยคู่ดอกเบี๋ยดำ - เงินค่าฌาปนกิจ - เชื้อยสมาชิกตามบ้าน	หมู่ 7
12. กลุ่มสัจจะ สะสมทรัพย์วัด บางกะไชย	เกิดขึ้นโดยพระอธิการมนัส ขันติ ธรรมโม เจ้าอาวาสวัดโพธิ์ทอง เป็น ผู้มาประสานกับพระครูเกษมคุณากร เจ้าอาวาสวัดบางกะไชย ขอจัดตั้ง กลุ่มสัจจะขึ้นในตำบลบางกะไชย จึงทำให้เกิดกลุ่มสัจจะขึ้น	- เงินปันผล - ทุนการศึกษา - นอนโรงพยาบาลได้เงิน - เงินกู้ - เงินฌาปนกิจ	ทั้งตำบล
13. ไซยธนาคาร	ธนาคารชุมชนลักษณะการจัดคล้าย กับธนาคาร	เป็นแหล่งออมทรัพย์แก่คนใน ชุมชนแหล่งกู้เงินสำหรับกองทุน ต่างๆในตำบลบางกะไชย	ทั้งตำบล

ตารางที่ 18 (ต่อ)

4) ตำบลบางสระแก้ว

กลุ่ม/กองทุน	การดำเนินงาน	การจัดสวัสดิการ	ขอบเขตพื้นที่
1. กองทุนหมู่บ้าน	จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลโดยรัฐบาลสนับสนุนเงินทุนให้หมู่บ้านละ 1 ล้านบาทเพื่อเป็นกองทุนหมุนเวียนให้เกิดการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่ายและบรรเทาเหตุฉุกเฉิน โดยให้แต่ละหมู่บ้านจัดเวทีประชาคมเพื่อคัดเลือกกรรมการกองทุน รวบรวมเงินกองทุน และดำเนินการบริหารจัดการกองทุน	- สมาชิกเจ็บป่วย มีของเยี่ยมในวงเงิน - สมาชิกหรือครอบครัวของสมาชิกเสียชีวิต มีเงินช่วยเหลือ - ทุนการศึกษาทั้งแก่นุตรสมาชิกและนักเรียนยากจน - ให้กู้ยืมเพื่อเป็นทุนการศึกษา. - เงินช่วยเหลือคนชรา - สาธารณประโยชน์ เช่น จัดงานทำบุญของหมู่บ้าน	ทั้งตำบล
2. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	เพื่อให้สมาชิกออมทรัพย์ และมีการกู้เงินและออม มีการแบ่งเงินปันผล	สวัสดิการ โดยรวมคล้าย ๆ กับกองทุนหมู่บ้าน	ทั้งตำบล
3. กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์	เพื่อให้สมาชิกออมทรัพย์ และมีการกู้เงินและออม มีการแบ่งเงินปันผล	- สมาชิกเจ็บป่วย มีของเยี่ยมในวงเงิน - สมาชิกหรือครอบครัวของสมาชิกเสียชีวิต มีเงินช่วยเหลือ - ทุนการศึกษาทั้งแก่นุตรสมาชิกและนักเรียนยากจน - ให้กู้ยืมเพื่อเป็นทุนการศึกษา. - เงินช่วยเหลือคนชรา - สาธารณประโยชน์ เช่น จัดงานทำบุญของหมู่บ้าน	ทั้งตำบล
4. ลูกเสือชาวบ้าน	การรวมกลุ่มของชาวบ้านทำประโยชน์แก่ชุมชน	เมื่อตายกลุ่มจะพวงหรีดเคารพศพ และเงินค่าทำศพโดยเฉลี่ยจากสมาชิกตามข้อกำหนดของกลุ่ม	ทั้งตำบล

ตารางที่ 18 (ต่อ)

กลุ่ม/กองทุน	การดำเนินงาน	การจัดสวัสดิการ	ขอบเขตพื้นที่
5.กลุ่มสตรี สหกรณ์ทอเสื่อ กก	การรวมตัวในลักษณะฝึกออาชีพ แม่บ้านให้ขายเสื่อทอกก ซึ่งเป็น สินค้าพื้นเมือง	มีการให้สมาชิกกู้ยืมเงินเพื่อไปลงทุน ทำกิจการเกี่ยวกับทอเสื่อ และอย่าง อื่น แต่เน้นทอเสื่อเป็นหลัก	ทั้งตำบล
6.กลุ่มฌาปนกิจ	เหมือนกับชมรมผู้สูงอายุแต่ไม่จำกัด สมาชิกเมื่อตายจะได้รับเงินทำศพ	เมื่อตายกลุ่มจะพวงหรีดเคาศพ และเงินค่าทำศพ	ทั้งตำบล
7. ชมรม ผู้สูงอายุ	คล้าย ๆ กับกองทุนฌาปนกิจศพ แต่ รับสมาชิก 60 ปีขึ้นไป	มีการจ่ายค่าทำศพโดยคิดเป็นศพจาก สมาชิกเพื่อสมาชิกที่เสียชีวิตแล้วโดย ศพละ 100 บาท	ทั้งตำบล
8. กลุ่ม SML	ให้สมาชิกกู้ยืมเงินไปลงทุนเพื่อ พัฒนาอาชีพ	เป็นกองทุนให้กู้ยืมเพื่อพัฒนาอาชีพ	ทั้งตำบล
9. สนาการชุมชน	ธนาคารชุมชนลักษณะการจัดคล้าย กับธนาคาร	เป็นแหล่งรวมทุนให้แต่ละกลุ่มกู้ยืม มีการฝากเงินเพื่อกินดอกเบี้ย	ทั้งตำบล

5) ตำบลปากน้ำแหลมสิงห์

กลุ่ม/กองทุน	การดำเนินงาน	การจัดสวัสดิการ	ขอบเขตพื้นที่
1. กองทุน หมู่บ้าน	เป็นกองทุนที่รัฐมาจัดให้แต่ละ กองทุนในแต่ละหมู่บ้านในการกู้ยืม ประกอบอาชีพ	สงเคราะห์ฌาปนกิจ, ทุนยืม ประกอบอาชีพ	ทั้งตำบล
2. กลุ่มสัจจะ สะสมทรัพย์	เป็นแหล่งกู้ยืมเงิน และออมทรัพย์ ในชุมชน	- มีการให้กู้ดอกเบี้ยต่ำ - เงินค่านอนโรงพยาบาล - ค่าฌาปนกิจ	หมู่ 7,10 , 12
3. เครดิตยูเนียน	เป็นแนวทางสหกรณ์สากลของ สหกรณ์เครดิตยูเนียนโลก มา ส่งเสริมให้ประชาชนระดมเงินออม และกู้หมุนเวียน	- มีการให้กู้ดอกเบี้ยต่ำ - เงินค่านอนโรงพยาบาล - ค่าฌาปนกิจ	หมู่ 9
4. กองทุน SML	รัฐบาลให้สมาชิกกู้ยืมเงินไปลงทุน เพื่อพัฒนาอาชีพ	เป็นกองทุนให้กู้ยืมเพื่อพัฒนา อาชีพ	หมู่ 1,2,7,9,10,14,16

ตารางที่ 18 (ต่อ)

กลุ่ม/กองทุน	การดำเนินงาน	การจัดสวัสดิการ	ขอบเขตพื้นที่
5. กลุ่มประมง	เป็นการจัดตั้งขึ้นมาโดยกลุ่มชาวประมง ในลักษณะการสมทบเงินทุน เพื่อเป็นกองทุนในการกู้ยืม	ใช้เงินกองทุนเพื่อให้กู้ยืม ในกิจการอาชีพ ชาวประมง เช่น ซื้อหรือซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์ทำประมง เป็นต้น	หมู่. 3
6. กลุ่มร้านค้าชุมชน	ชาวบ้านรวมตัวกันตั้งขึ้นมา โดยการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ	การซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคได้ราคาถูก	หมู่ 15
7. กลุ่มโรงศพเอื้ออาทร	จัดให้มีการขายโลงแบบราคาถูกสำหรับคนที่ยากจนในชุมชนปากน้ำแหลมสิงห์ที่ยังไม่มีทรัพย์ในการซื้อโลงให้ญาติผู้ล่วงลับ	มีการนำโรงศพไปก่อนหรือผ่อนจ่ายหลังจากงานศพเสร็จสิ้น แต่ต้องให้ผู้ใหญ่บ้านรับรอง	
8. กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์	การดำเนินงานเมื่อสมาชิกคนใดตาย ก็มีการจ่ายเฉลี่ยค่า ทำศพ	เงินค่าทำศพเมื่อสมาชิกเสียชีวิต	ทั้งตำบล

6) ตำบลพลิว

กลุ่ม/กองทุน	การดำเนินงาน	การจัดสวัสดิการ	ขอบเขตพื้นที่
1. กองทุนหมู่บ้าน	รัฐบาลโดยรัฐบาลสนับสนุนเงินทุนให้หมู่บ้านละ 1 ล้านบาทเพื่อเป็นกองทุนหมุนเวียนให้เกิดการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่ายและบรรเทาเหตุฉุกเฉิน โดยให้แต่ละหมู่บ้านจัดการ	- สมาชิกเจ็บป่วย มีของเยี่ยมในวงเงินไม่เกิน 500 บาท/คน/ปี - สมาชิกหรือครอบครัวของสมาชิกเสียชีวิต มีเงินช่วย 500 - 20,000 บาทและ พวงหรีด - ทุนการศึกษาทั้งแก่นุตรสมาชิก และ นักเรียน ขากจน - ให้กู้ยืมเพื่อเป็นทุนการศึกษารายละ 1,500 บาท	ทั้งตำบล
2. ชมรมลูกเสือชาวบ้าน	การรวมกลุ่มของชาวบ้านทำประโยชน์แก่ชุมชน	- จัดสวัสดิการด้านฌาปนกิจ - ร่วมงานศพสมาชิกที่เสียชีวิต	ทั้งตำบล

ตารางที่ 18 (ต่อ)

กลุ่ม/กองทุน	การดำเนินงาน	การจัดสวัสดิการ	ขอบเขตพื้นที่
3. ชมรมผู้สูงอายุ	เจ้าหน้าที่อนามัยและชมรม อสม. ตำบลพลีวก่อตั้งให้คนสูงอายุ เพื่อดูแลเรื่องสุขภาพกายและจิต	-มีการจัดงานวันผู้สูงอายุจัดทัศนศึกษา, จัดกิจกรรม - กรณี สมาชิกเสียชีวิตได้รับสวัสดิการตามจำนวนสมาชิก	ทั้งตำบล
4. กลุ่มสตรีอาสาพัฒนาตำบลพลีว	จัดตั้งขึ้นโดยกรมพัฒนาชุมชนเพื่อให้สตรีมีบทบาทช่วยเหลือสังคม	- สมาชิกเสียชีวิตได้รับเงินจากกลุ่ม 16,000 บาทพร้อมพวงหรีด - กรณี สามี , บิดา , มารดา เสียชีวิตได้รับเงินช่วยเหลือจากกลุ่ม 700 บาท พร้อมพวงหรีด	ทั้งตำบล
5. กลุ่มประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว	จัดตั้งขึ้นโดยภาครัฐ เป็นความร่วมมือของพัฒนาชุมชนและได้งบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด	ส่งเสริมการทำงานฝีมือ	หมู่ 12
6.กลุ่มปรับปรุงคุณภาพมังคุด	จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร	ซื้อปุ๋ยในราคาถูกเป็นการ ลดต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกร	หมู่ 1
7. กลุ่มแปรรูปและจัดจำหน่ายผลผลิตการเกษตรน้ำตกพลีว	จัดตั้งขึ้นโดยภาครัฐตามโครงการพัฒนาเศรษฐกิจระดับชุมชน ปี พ.ศ. 2545 เป็นงบประมาณจากเทศบาลตำบลพลีว	ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเพื่อการค้า	หมู่ 12

ตารางที่ 18 (ต่อ)

7) ตำบลหนองซิม

กลุ่ม/กองทุน	การดำเนินงาน	การจัดสวัสดิการ	ขอบเขตพื้นที่
1. กองทุนหมู่บ้าน	รัฐบาลโดยรัฐบาลสนับสนุนเงินทุนให้หมู่บ้านละ 1 ล้านบาทเพื่อเป็นกองทุนหมุนเวียนให้เกิดการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่ายและบรรเทาเหตุฉุกเฉิน โดยให้แต่ละหมู่บ้านจัดการ	การจัดสวัสดิการของกลุ่มกองทุนนั้นไม่เหมือนกัน โดยเงินที่นำมาจัดสวัสดิการนั้น จะได้มาจากกำไรในการปล่อยให้สมาชิกกู้ยืม และมีการนำกำไรมาแบ่งออกเป็นสัดส่วนดังนี้ - เงินปันผลค่าหุ้นประมาณร้อยละ 10 - เงินประกันความเสี่ยงประมาณร้อยละ 10-15 - เงินเฉลี่ยคืนผู้กู้ประมาณร้อยละ 5 - เงินตอบแทนคณะกรรมการประมาณร้อยละ 10 - เงินทุนการศึกษาและพัฒนาอาชีพประมาณร้อยละ 5-10 - เงินสาธารณประโยชน์ร้อยละ 5-10 - เงินสมทบกองทุนประมาณร้อยละ 10-15 - เงินจัดสวัสดิการแก่สมาชิกร้อยละ 10-20 - เงินฌาปนกิจ ประมาณร้อยละ 10	ทั้งตำบล

ตารางที่ 18 (ต่อ)

กลุ่ม/กองทุน	การดำเนินงาน	การจัดสวัสดิการ	ขอบเขตพื้นที่
2.กลุ่มสัจจะ สะสมทรัพย์วัด เขาช่องโครน	เป็นแหล่งกู้ยืมเงิน และออมทรัพย์ใน ชุมชน	- ค่าชดเชยนอนโรงพยาบาล - เงินฌาปนกิจ - พุนการศึกษาแก่สมาชิก	ตำบลหนอง ขี้มและตำบล เกาะเปริด
3.กลุ่มออม ทรัพย์เพื่อการ ผลิต	สมาชิกจะนำเงินมาฝากทุกเดือน และ จะปล่อยให้สมาชิกกู้ โดยคิดอัตรา ดอกเบี้ยร้อยละ 1 ส่งคืนทุกเดือน ขึ้น ต่ำ 500 บาท โดยยอดดอกเบี้ยจะ ลดลงตามเงินต้นที่ลดลง	- จ่ายค่ารักษาพยาบาลครั้งละ 500 บาท - เงินค่าฌาปนกิจศพ	หมู่ 9
4.สมาคม ฌาปนกิจ สงเคราะห์	เพื่อทำการสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน ในการจัดงานศพ	เงินค่าฌาปนกิจ	ทั้งอำเภอ
5. กลุ่ม อสม.	จัดตั้งโดยสาธารณะสุขสุขภาพสมาชิก	- รักษาฟรี ยกเว้นครอบครัว สมาชิก อายุเกิน 20ปี - เงินค่าฌาปนกิจ 10,000 บาท	ทั้งตำบล
6. กลุ่มสตรี อาสา	เก็บเงินจากสมาชิกเก่าปีละ 125 บาท สมาชิกใหม่ ปีละ 200 บาท มี กิจกรรมของกลุ่ม คือ การทำดอกไม้ สด ผลกำไรที่ได้จะถูกปันผลให้แก่ สมาชิก และจัดสวัสดิการ และไม่มี เงินทุนหมุนเวียน (ใช้หมดปีต่อปี)	บริจาคเงินช่วยเหลือแก่สมาชิกที่ เสียชีวิต ศพละ 10,000 บาท โดยหัก จากกำไรของการทำกิจกรรม เงินที่ เหลือก็จะถูกแบ่งปันผลให้กับ สมาชิกเป็นรายปี	ทั้งตำบล
7. กลุ่ม SML	ส่งเสริมการรวมกลุ่มทำอาชีพในแต่ ละหมู่บ้าน	เงินปันผล	ทั้งตำบล

3.3 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส

จากการนิยามผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสของทีมวิจัยและอาสาสมัครในชุมชนแต่ละตำบล จึงเป็นที่มา ของการศึกษาด้านการณผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาส ที่มีอยู่ในแต่ละตำบลของพื้นที่ อำเภอแหลมสิงห์ ซึ่งจากการลงพื้นที่เก็บข้อมูล ทำให้พบว่า กลุ่มคนที่ถูกนิยามว่าเป็นผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสในแต่ละชุมชนนั้น มีฐานข้อมูลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 19 สรุปข้อมูลผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาสของอำเภอแหลมสิงห์จำแนกเป็นรายตำบลแยกประเภท

พื้นที่ตำบล	ประเภทผู้ยากไร้/ ผู้ด้อยโอกาส	จำนวนผู้ที่ได้รับ เบี้ยยังชีพ	จำนวนผู้ที่ยังไม่ได้ รับเบี้ยยังชีพ	จำนวนรวม
1. เกาะเปริด	1. ผู้สูงอายุ	48	448	496
	2. ผู้พิการ	16	-	16
	3. ผู้ติดเชื่อเอดส์	8	-	8
2. คลองน้ำเค็ม	1. ผู้สูงอายุ	99	175	274
	2. ผู้พิการ	25	41	66
	3. ผู้ติดเชื่อเอดส์	19	-	19
3. บางกะไชย	1. ผู้สูงอายุ	208	336	544
	2. ผู้พิการ	18	18	36
	3. ผู้ติดเชื่อเอดส์	22	-	22
	4. เด็กกำพร้า	-	11	11
4. บางสระแก้ว	1. ผู้สูงอายุ	132	233	365
	2. ผู้พิการ	38	-	38
	3. ผู้ติดเชื่อเอดส์	16	-	16
5. ปากน้ำแหลมสิงห์	1. ผู้สูงอายุ	947	419	1366
	2. ผู้พิการ	92	3	95
	3. ผู้ติดเชื่อเอดส์	21	3	24
6. พลิว	1. ผู้สูงอายุ	304	250	554
	2. ผู้พิการ	45	35	80
	3. ผู้ติดเชื่อเอดส์	9	-	9

ตารางที่ 19 (ต่อ)

พื้นที่ตำบล	ประเภทผู้ยากไร้/ ผู้ด้อยโอกาส	จำนวนผู้ที่ได้รับ เบี้ยยังชีพ	จำนวนผู้ที่ยังไม่ได้ รับเบี้ยยังชีพ	จำนวนรวม
7.หนองซิม	1. ผู้สูงอายุ	260	464	724
	2. ผู้พิการ	27	3	30
	3. ผู้ติดเชื่อเอดส์	10	2	12
	4. เด็กกำพร้า	4	-	4
รวม		2,368	2,441	4,809

หมายเหตุ : ข้อมูลได้มาจากการจัดเวทีและการสัมภาษณ์ในการทำวิจัยในเดือน

เมษายน-เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2550

ซึ่งในจำนวนทั้งหมดเท่าที่สำรวจได้นั้นมีบางส่วนเท่านั้นที่มีโอกาสได้รับเบี้ยยังชีพ โดยเฉพาะกลุ่มผู้ติดเชื่อเอดส์ได้รับเบี้ยยังชีพเกือบทั้งหมด ที่เหลือนอกนั้นล้วนยังไม่ได้รับการช่วยเหลือใดๆ จากภาคส่วนใดๆเลยเช่นกัน

และจากการลงพื้นที่ดังกล่าวทำให้สามารถสรุปสถานการณ์ของผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสในภาพรวมของอำเภอแหลมสิงห์ได้ดังนี้

3.3.1 ผู้สูงอายุ สถานการณ์ของกลุ่มคนที่เป็นผู้สูงอายุในชุมชนนั้น มีลักษณะที่แตกต่างกันอยู่บ้าง คือ บางตำบลมีการรวมกลุ่มกันของบรรดาผู้มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป เป็นชมรมผู้สูงอายุ ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนให้ดำเนินงานโดยกระทรวงสาธารณสุข ผ่านสถานีอนามัยของแต่ละตำบล กิจกรรมการดำเนินงานของกลุ่มจะเป็นลักษณะการจัดสวัสดิการในเรื่องการฌาปนกิจ และกิจกรรมวันผู้สูงอายุ แต่ในบางตำบลก็ไม่พบลักษณะการดำเนินการของกลุ่มดังกล่าว ทำให้ผู้สูงอายุต่างคนต่างอยู่ แต่จะมีการรวมตัวกันเพื่อทำกิจกรรมทางศาสนา เช่น การถือศีล การทำบุญต่างๆ เป็นต้น สำหรับการดูแลนั้น ผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะมีบุตรหลานที่อาศัยอยู่ร่วมกันเป็นผู้ดูแล แต่บางครอบครัวอาจจะดูแลได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ทำให้ผู้สูงอายุเกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นภาระให้กับครอบครัว และต้องการมีอาชีพเสริมที่จะช่วยแบ่งเบาภาระของตนเองในครอบครัว นอกจากนี้ผู้สูงอายุบางส่วน ประมาณ 30% ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมดของอำเภอแหลมสิงห์ จะได้รับเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเดือนละ 300-500 บาท จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่การรับผิดชอบของแต่ละตำบล แต่การได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพ

ดังกล่าว ก็เป็นปัญหาที่สำคัญเช่นกัน เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณดังกล่าวมักเป็นไปโดยความไม่ยุติธรรม บางครั้งเกิดการร้องเรียนในบางพื้นที่ เพราะอิทธิพลทางการเมืองเข้าไปแทรกแซงการดำเนินงานดังกล่าว นอกจากนี้ระบบการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพจะจ่ายทุก 6 เดือน และจ่ายให้ ณ ที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่สามารถเดินทางไปรับเงินดังกล่าวด้วยตนเองได้ จึงเป็นหน้าที่ของบุตรหลานหรือญาติผู้ที่อยู่อาศัยอยู่ด้วยเป็นภาระในการจัดการสิ่งเหล่านี้ด้วยเช่นกัน

3.3.2 ผู้พิการ กลุ่มผู้พิการที่ผ่านการรับรองจากทางโรงพยาบาล ส่วนใหญ่จะได้รับการจัดสวัสดิการให้ตามความเหมาะสม เช่น การรักษาพยาบาล การรับอุปกรณ์ช่วยเหลือผู้พิการที่จำเป็น เช่น ไม้เท้าพยุงเดิน รถเข็นเป็นต้น และเบี้ยยังชีพผู้พิการเดือนละ 300-500 บาท แต่ยังมีผู้พิการอีกจำนวนไม่น้อยที่ยังไม่ได้ดำเนินการเพื่อให้ได้ใบรับรองแพทย์อย่างชัดเจน เนื่องจากอาศัยอยู่กับญาติที่ไม่ได้ให้การดูแลเอาใจใส่มากนัก หรือไม่สามารถเดินทางไปให้แพทย์ในโรงพยาบาล ตรวจรับรองความพิการของตนเองได้ ทำให้ไม่ได้รับการจัดสวัสดิการที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังมีกลุ่มผู้พิการที่ไม่สามารถได้รับการรับรองว่าพิการจากแพทย์ได้ เช่น ผู้เป็นอัมพฤกษ์ ผู้เป็นโรคลมชัก เป็นต้น ซึ่งคนเหล่านี้จะไม่สามารถประกอบอาชีพหาเลี้ยงตนเองได้ และเป็นภาระให้กับครอบครัวหรือผู้ดูแลเช่นกัน โดยกลุ่มคนเหล่านี้มีความต้องการให้สังคมหรือหน่วยงานช่วยเหลือด้วยเช่นกัน

3.3.3 ผู้ติดเชื้อเอดส์ บุคคลที่ได้รับเชื้อ HIV และเปิดเผยตนเองกับชุมชนหรือสังคมนั้นยังมีอยู่ไม่มากนัก ซึ่งแต่ละตำบลคาดการณ์ว่าในความเป็นจริงตัวเลขของผู้ติดเชื้อเอดส์จะมีมากกว่าข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากคนกลุ่มนี้มักจะปิดปิดเป็นความลับ เพราะเป็นความอับอายของตนเองและครอบครัว แต่สำหรับคนที่เปิดเผยตัวอย่างชัดเจนนั้น จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกกับชมรมพลังแห่งความรัก ซึ่งเป็นชมรมในระดับอำเภอ ดำเนินกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือเพื่อนที่ติดเชื้อ HIV ด้วยกันในหลายๆ ด้าน เช่น ด้านสุขภาพ อาทิ การตรวจสุขภาพ การดูแลรักษาตนเอง เป็นต้น ด้านเศรษฐกิจ อาทิ การหารายได้เสริม การจ้างช่วยงานในโรงพยาบาล เป็นต้น ทำให้กลุ่มผู้ติดเชื้อเหล่านี้ มีโอกาสได้กลับมาอยู่ในสังคม และเป็นที่ยอมรับของได้ส่วนหนึ่ง สภาพความเป็นอยู่ในครอบครัวนั้น จะได้รับการดูแลจากพ่อแม่ สามีหรือภรรยา และลูกที่อยู่อาศัยอยู่ด้วยกันเป็นส่วนใหญ่ สิ่งที่ผู้ติดเชื้อส่วนใหญ่ต้องการได้รับการดูแลไม่ใช่เพียงแค่เรื่องของรายได้เท่านั้น เนื่องจากส่วนใหญ่จะสามารถประกอบอาชีพได้ และได้รับสวัสดิการเป็นเบี้ยยังชีพผู้ติดเชื้อเอดส์ เดือนละ 500 บาท (กรณีเปิดเผยตัว) แต่คนเหล่านี้ล้วนเป็นห่วงอนาคตของบุตรว่าจะไม่สามารถเล่าเรียนได้ จนจบการศึกษาขั้นสูงสุด (ปริญญาตรี) เพราะผู้ติดเชื้อเอดส์ส่วนใหญ่จะมีอายุได้ไม่ยาวนานนัก

และเครือญาติก็ไม่สามารถรับภาระของลูกตนเองต่อไปได้ จึงมีความคาดหวังจะมีกองทุนทางการศึกษาไว้สำหรับบุตรหลังจากที่ตนเองได้เสียชีวิตลง

3.3.4 เด็กกำพร้า เด็กกำพร้าในชุมชนเป็นคนอีกกลุ่มหนึ่งที่ชุมชนต่างๆ ล้วนมองว่าเป็นผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสในชุมชน เนื่องจากเด็กเหล่านี้มักต้องอาศัยอยู่กับญาติ ไม่ว่าจะเป็นปู่ ย่า ตา ยาย หรือพี่ ป้า น้า อา ทั้งหลายที่เกี่ยวข้องโยงใยในวงศ์ตระกูล เด็กเหล่านี้จะได้รับการดูแลตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่รับอุปการะ แต่ส่วนใหญ่มักอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย ที่ค่อนข้างสูงอายุ ไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้มากนัก เด็กเหล่านี้จึงมีความเป็นอยู่ที่ค่อนข้างขัดสน และที่สำคัญทำให้ขาดโอกาสทางการศึกษาตามมาด้วย ส่วนใหญ่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือสูงสุดที่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช. เนื่องจากผู้อุปการะส่วนใหญ่ไม่มีเงินส่งเสียให้เรียนในระดับที่สูงกว่านี้ได้ นอกจากเด็กกำพร้าจากพ่อแม่เสียชีวิตด้วยสาเหตุต่างๆ ไปแล้ว กลุ่มเด็กกำพร้าที่พ่อแม่เสียชีวิตจากโรคเอดส์ นั้นก็เป็นกลุ่มเด็กกำพร้าอีกกลุ่มหนึ่งที่ได้รับผลกระทบในการดำเนินชีวิตต่อไปของพวกเขาเป็นอย่างมาก เนื่องจากเด็กกลุ่มนี้บางส่วนไม่เป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน ทำให้ไม่มีโอกาสทำเทียมกับเด็กกลุ่มอื่นๆ ในสังคม แม้ว่าเด็กจะไม่รับเชื้อเอดส์จากพ่อแม่ก็ตาม สำหรับความคาดหวังของเด็กกำพร้า ส่วนใหญ่จะมีความต้องการ โอกาสทางการศึกษาค่อนข้างสูง เนื่องจากพวกเขาต้องการมีอนาคตที่ดี และสามารถหาเลี้ยงชีพทั้งตนเองและผู้อุปการะได้ต่อไป

3.3.5 ผู้ยากจน ที่ผ่านมาสังคมมักมองว่าผู้ที่มีความสามารถในการประกอบอาชีพหรือมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง เป็นกลุ่มคนที่ไม่ควรได้รับสวัสดิการแต่อย่างใด แต่ในสถานะความเป็นจริงในสังคม แม้คนกลุ่มนี้จะสามารถประกอบอาชีพ ทำมาหากินได้ ร่างกายไม่พิการ แต่รายได้ที่เขาสามารถหาได้นั้น ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน จากการเก็บข้อมูลในแต่ละชุมชนพบว่า กลุ่มคนเหล่านี้ไม่เคยได้รับความสนใจหรือได้รับการสนับสนุนด้านสวัสดิการแต่อย่างใด และมีอยู่เป็นจำนวนค่อนข้างสูงในบางชุมชน โดยเฉพาะชุมชนกึ่งเมือง ผู้ยากจนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะมีอาชีพรับจ้างทั่วไป ไม่มีบ้านหรือที่ทำกินเป็นของตนเอง และรายได้ที่สามารถหาได้จากการประกอบอาชีพไม่เกินเดือนละ 3,000-4,000 บาท (ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ชุมชนตกลงกัน) บางวันสามารถประกอบอาชีพได้ แต่บางวันถ้าไม่มีใครจ้าง หรือไม่สามารถออกทะเลได้ก็จะไม่มีรายได้เกิดขึ้น ที่ผ่านมაცณะกลุ่มนี้ดำรงชีวิตอยู่ได้จากการกู้ยืมเงินทั้งในและนอกระบบ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นนอกระบบมากกว่า เพราะเขาเหล่านี้ไม่มีทรัพย์สินในการค้ำประกัน หรือแม้แต่กองทุนหมู่บ้านที่มีอยู่ในชุมชนก็ไม่สามารถกู้ยืมได้ เนื่องจากขาดผู้ค้ำประกันให้ และมีโอกาสเสี่ยงในการไม่ได้รับเงินคืนสูง และการกู้ยืมเงินที่ผ่านมาบางส่วนถูกนำไปใช้ในการลงทุนเพื่อการประกอบอาชีพ แต่บางส่วนจะต้องนำมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิต เช่น ค่าอาหาร รวมไปถึงค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของบุตรด้วย ซึ่งถือเป็นภาระใหญ่ของคนกลุ่มนี้ สำหรับ

ความต้องการคนกลุ่มนี้เห็นว่าตนเองมีความสามารถและร่างกายยังสมบูรณ์ดี ไม่ต้องการได้รับสวัสดิการในเชิงการสงเคราะห์ แต่ต้องการสวัสดิการในด้านการประกอบอาชีพ และการศึกษาของบุตรเป็นหลัก

3.3.6 เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง เด็กปัญญาอ่อน ออร์ติสติก พิการแขนขา ซึ่งมีอยู่ค่อนข้างมาก เด็กกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ก็จะมีผู้ปกครองดูแล แต่ก็มีส่วนอาศัยอยู่กับปู่ย่า ตายาย เพราะพ่อแม่หย่าร้าง หรือต้องออกไปทำมาหากิน จึงไม่มีเวลาเลี้ยงดู บางคนได้มีโอกาสเข้าโรงเรียนจึงมีครูคอยดูแลช่วยเหลืออีกแรงหนึ่ง ส่วนเด็กที่ไม่ได้เข้าโรงเรียน ภาระหนักจะตกอยู่ที่ผู้ปกครอง ผู้ปกครองหลายคนไม่รู้หนังสือจึงไม่สามารถจะสอนลูกได้ แต่บางคนก็รู้แต่ไม่มีเวลาและใจไม่เย็นพอที่จะสอนลูก ทำให้เด็กยังมีปัญหาหนักมากขึ้น บางคนไม่มีเงินส่งลูกไปเรียนเพราะยากจน จึงต้องการให้มีครูอาสาในชุมชนมาสอนลูก หรือครูจากโรงเรียนอื่นมาสอนในบริเวณใกล้ ๆ บ้านในบางวัน หลายคนต้องการให้ลูกอ่านออกเขียนได้เท่านั้น เพื่อให้เด็ก ๆ สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้หลังจากที่ผู้ปกครองไม่อยู่แล้ว หลายคนอยากได้ความรู้ในการดูแลเด็กกลุ่มนี้ เพราะเป็นเด็กที่ต้องดูแลเป็นพิเศษ แต่ปัจจุบันเด็กกลุ่มนี้ก็ยังได้รับการดูแลเหมือนเด็กทั่ว ๆ ไป เพราะผู้ปกครองขาดความรู้นั่นเอง ส่วนผู้ปกครองบางรายที่ยังเป็นวัยรุ่นอยู่ดูเหมือนว่าจะไม่ค่อยใส่ใจที่จะดูแลลูกมากนัก อาจจะเป็นเพราะว่ามีลูกเมื่อยังไม่พร้อมก็เป็นได้ ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าอยากให้ลูกเรียนทางด้านอาชีพ เพื่อนำไปประกอบอาชีพหาเลี้ยงตนเองในอนาคต และอยากให้มีการพูดคุยกันเป็นระยะๆ เพื่อให้กำลังใจและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ในการดูแลบุตรหลาน พร้อมทั้งอยากให้รัฐเข้ามาช่วยเหลือโดยเฉพาะเรื่องของการให้การศึกษา เพื่อให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้ในอนาคต

3.4 ข้อมูลบทบาท/หน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดสวัสดิการให้กับคนในชุมชน

ในพื้นที่อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี มีหน่วยงานภาครัฐที่ดำเนินการในการจัดสวัสดิการให้แก่ชุมชน ดังนี้

3.4.1 หน่วยงานภาครัฐจากส่วนกลาง ได้แก่

1) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดจันทบุรี กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยผ่านโครงการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมซึ่งได้มีการแต่งตั้งผู้ดำเนินการในพื้นที่คือคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมจังหวัดจันทบุรี

2) ศูนย์พัฒนาสังคมสงเคราะห์หน่วยที่ 6 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยผ่านโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดสวัสดิการสังคมเชิงบูรณาการในระดับพื้นที่, การให้เงินสงเคราะห์ครอบครัว เงินสงเคราะห์เด็กและการแปลงเงินสงเคราะห์ให้เป็นรายๆ เป็นเงินทุนสำหรับกลุ่มกองทุนในการจัดสวัสดิการ

3.4.2 หน่วยงานภาครัฐในท้องถิ่น ได้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งในรูปแบบเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 6 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ เทศบาลตำบลพลีว องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขี้ม องค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะเปร็ด และองค์การบริหารส่วนตำบลบางสระเก้า โดยเป็นการดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 โดยเงินสงเคราะห์นี้เป็นการจ่ายให้แก่ ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ป่วยเอดส์

ซึ่งรายละเอียดในการจัดสวัสดิการของแต่ละหน่วยงานมีดังต่อไปนี้

1) การจัดสวัสดิการชุมชนโดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดจันทบุรี (พมจ.)

เมื่อช่วงต้นปี พ.ศ.2550 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้คัดเลือกให้จังหวัดจันทบุรีเป็นจังหวัดนำร่องในการขับเคลื่อนสวัสดิการสังคมและได้อนุมัติเงินกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการให้เป็นเงิน 1,000,000 บาท เพื่อดำเนินการในพื้นที่นำร่อง โดยกำหนดให้มีองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าร่วมอย่างน้อย 3 แห่ง เทศบาลจำนวน 2 แห่ง และงานเชิงประเด็นจำนวน 1 ประเด็น

ต่อจากนั้น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดจันทบุรีจึงได้ดำเนินการตามโครงการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมในลักษณะของการสร้างการจัดระบบสวัสดิการท้องถิ่น โดยมีผลที่คาดหวังคือทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีระบบข้อมูลเพื่อการจัดการสวัสดิการช่วยเหลือผู้ยากลำบาก , เกิดการช่วยเหลือและเครือข่ายความร่วมมือเพื่อช่วยเหลือผู้ยากลำบากทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับจังหวัด ตลอดจนมีบทเรียนการช่วยเหลือผู้ยากลำบากและชุดความรู้การจัดสวัสดิการท้องถิ่น

ก. ลักษณะการดำเนินงาน

มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมจังหวัดจันทบุรี ขึ้นเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2550 โดยมีคณะกรรมการจำนวน 15 คน มาจาก 3 ภาคส่วน คือ ภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคประชาสังคม ซึ่งคณะกรรมการมีหน้าที่ในการพิจารณา

โครงการต่างๆ ที่ชุมชนเสนอขึ้นมา โดยคณะอนุกรรมการฯ จะทำการประเมินความพร้อมในเบื้องต้นของเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อคัดเลือกเป็นพื้นที่นำร่องในการขับเคลื่อนสวัสดิการท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแหลมสิงห์ได้รับการคัดเลือก 3 แห่งคือพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย องค์การบริหารส่วนตำบลบางสระเก้าและเทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ ตามรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 20 ตำบลที่ได้รับเงินสนับสนุนจากคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการจังหวัดจันทบุรี ในเขตอำเภอแหลมสิงห์

พื้นที่	ชื่อโครงการ	จำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติ
ตำบลบางกะไชย	สวัสดิการชุมชนเพื่อการพัฒนาชีวิต (เลี้ยงปู-ปลา ยังชีพ)	80,000 บาท
ตำบลบางสระเก้า	จัดสวัสดิการเลี้ยงไข่ไก่เพื่อบริโภคในครัวเรือน	80,000 บาท
ตำบลปากน้ำแหลมสิงห์	คณะทำงานศูนย์พัฒนาครอบครัวเข้มแข็งปากน้ำแหลมสิงห์	40,000 บาท

ข. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดสวัสดิการ

(1) ท้องถิ่นยังไม่เข้าใจเรื่องรูปแบบดำเนินการของกองทุนสวัสดิการว่ามีลักษณะอย่างไร

(2) ท้องถิ่นยังมีปัญหาความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการเงิน เช่น การเบิกจ่าย การจัดสรรตัวเงินในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ การจัดระบบการหมุนเวียนเงิน

(3) ภาครัฐมีปัญหारेื่อกฎระเบียบในการเบิกจ่าย ทำให้ไม่สามารถให้งบประมาณกับกลุ่มได้โดยตรง เนื่องจากระเบียบการจ่ายเงินให้กับกลุ่มต้องเป็นกลุ่มที่ได้รับการรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์จากทางกระทรวงแล้ว

ค. แนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการจัดสวัสดิการ

(1) เชิญประชุมหรือจัดเวทีให้มากขึ้นเพื่อชี้แจงและสร้างความเข้าใจให้กับชาวบ้าน กลุ่ม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องการจัดสวัสดิการ

(2) ด้านข้อกฎหมายเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินเช่น การเบิกจ่ายในการจัดเวทีพูดคุย แลกเปลี่ยนรับรู้ ทางอนุกรรมการฯ จะสรุปปัญหาเป็นมติที่ประชุมแล้วส่งไปส่วนกลาง โดยมีข้อเสนอว่า

- ระหว่างระดับกระทรวงกับกระทรวงต้องมีการทำ MOU หรือตกลงร่วมกันว่าจะต้องสนับสนุนให้ท้องถิ่นสามารถใช้จ่ายเงินดำเนินการในลักษณะแบบนี้

- ให้มีการทำ MOU ในพื้นที่ที่ได้รับโอนเงินแล้ว และนำบันทึกข้อตกลงเป็นช่องทางในการดึงบมาสนับสนุน

- กระทรวงควรแก้กฎระเบียบในเรื่องการเบิกจ่ายเงินให้สอดคล้องกับสถานการณ์

ง. ข้อเสนอแนะของ พมจ. ในการพัฒนาการจัดสวัสดิการ

พมจ. มีความเห็นว่า การพัฒนาระบบสวัสดิการชุมชนเป็นสิ่งที่ควรดำเนินการต่อไป เพราะเบี้ยยังชีพหรือเงินสงเคราะห์ที่ประชาชนได้รับจากภาครัฐในปัจจุบันนั้นไม่เพียงพอในการดำรงชีพ เป็นลักษณะการแบมือรับฝ่ายเดียว อีกทั้งรูปแบบที่ไม่ก่อให้เกิดการดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชุมชนอย่างทั่วถึง ดังนั้นการจัดตั้งเป็นกองทุนสวัสดิการจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการก่อให้เกิดรูปแบบของการรับมืออย่างศักดิ์ศรี การรวมกลุ่มของคนในชุมชนทำให้คนในชุมชนมารับรู้ร่วมกันว่าละคนมีปัญหาและปัญหานั้นจะสามารถนำมาแก้ไขโดยการช่วยเหลือซึ่งกันได้อย่างไร ทำให้ชุมชนได้รู้จักการพึ่งตนเอง และในส่วนของการบริหารจัดการเงินกองทุนอาจเปิดช่องทางให้มีการนำเบี้ยยังชีพมาออมก็ได้

2) การจัดสวัสดิการชุมชนโดยศูนย์พัฒนาสังคมหน่วยที่ 6 (สพส.)

ศูนย์พัฒนาสังคมสงเคราะห์หน่วยที่ 6 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ดำเนินการจัดสวัสดิการใน 3 รูปแบบคือ

(1) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดสวัสดิการสังคมเชิงบูรณาการในระดับพื้นที่

(2) การให้เงินสงเคราะห์ครอบครัวและสงเคราะห์เด็กเป็นรายๆ

(3) การแปลงเงินสงเคราะห์ที่เป็นรายๆ แปลงเป็นเงินทุนสำหรับกลุ่มกองทุนในการจัดสวัสดิการ

ก. ลักษณะการดำเนินงาน

(1) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดสวัสดิการสังคมเชิงบูรณาการในระดับพื้นที่

โครงการฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสนับสนุนกลุ่ม/องค์กรระดับตำบลที่มีการดำเนินงานด้านพัฒนาสังคมและจัดสวัสดิการสังคม และเพื่อสร้างต้นแบบการจัดสวัสดิการสังคมเชิงบูรณาการในระดับตำบลซึ่งสามารถขยายผลไปสู่ตำบลอื่นๆ ได้ โดย สสว. 3 ทำหน้าที่ในการ

คัดเลือกพื้นที่ ซึ่งมีฐานงานที่อยู่ในส่วนเครือข่ายพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ สสว.3 ยังมีส่วนช่วยในเรื่องการสนับสนุนงบประมาณด้วย

การดำเนินงานใช้วิธีการจัดเวทีทั้งหมด 5 เวที ได้แก่

เวทีที่ 1 สร้างความเข้าใจให้กับภาคีเครือข่าย คือ อบต. แก่นนำชาวบ้าน เพื่อสร้างความเข้าใจในแนวคิดการดำเนินงาน วิธีการดำเนินงาน และเป้าหมายของโครงการ

เวทีที่ 2 เวทีค้นหาศักยภาพและความต้องการของชาวบ้าน เป็นเวทีวิทยากร กระบวนการ เพื่อหาความเข้าใจของคำว่าสวัสดิการ สร้างความเข้าใจร่วมกันในความหมายของคำว่าสวัสดิการ และร่วมกันประเมินศักยภาพชุมชนว่าในชุมชนมีจุดอ่อนจุดแข็งอย่างไร

เวทีที่ 3 เวทีกิจกรรมเสริมหนุนความต้องการ เพื่อค้นหาว่าชาวบ้านต้องการอะไร และจะจัดกิจกรรมอะไรได้บ้างเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการด้านสวัสดิการได้ดีที่สุด

เวทีที่ 4 เวทีสรุปผล ว่าจากการจัดทำกิจกรรมเสริมหนุนนั้น ชาวบ้านได้รับสวัสดิการอย่างที่ตั้งใจ ตรงวัตถุประสงค์หรือไม่

เวทีที่ 5 เวทีถอดบทเรียนร่วมกัน ว่าในชุมชนที่เกิดการจัดสวัสดิการได้นั้นเกิดขึ้นได้เพราะปัจจัยอะไร ชาวบ้านในชุมชนได้รับผลอะไรบ้าง เพื่อนำบทเรียนไปใช้ในการจัดสวัสดิการต่อไป

(2) การให้เงินสงเคราะห์ครอบครัวและสงเคราะห์เด็กเป็นรายๆ

การให้เงินสงเคราะห์แยกเป็น 2 ประเภท คือ สงเคราะห์ครอบครัว ครอบครัวละ 2,000 บาท ปีหนึ่งไม่เกิน 3 ครั้ง แต่ในทางปฏิบัติจะได้แค่ครั้งเดียว 2,000 บาทต่อปี เงินสงเคราะห์เด็กรายละ 1,000 บาท แต่ครอบครัวหนึ่งจะไม่เกิน 3,000 บาท

ผู้ได้รับเงินสงเคราะห์มีที่มาจาก

- รายชื่อที่ อบต. ส่งมา จากนั้นเจ้าหน้าที่จะไปสำรวจตามบ้านว่ายากจนจริงหรือไม่ เคยได้รับเงินสงเคราะห์ใดๆ หรือไม่
- จากกลุ่ม/กองทุนในชุมชนส่งมาซึ่งในแต่ละกลุ่ม/กองทุนที่มีอยู่ในชุมชนอาจทำการสำรวจและส่งรายชื่อมาและกรอกใบขอเงินสงเคราะห์ จากนั้นเจ้าหน้าที่ลงไปสำรวจเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของผู้รับสงเคราะห์
- จากการมาขอด้วยตนเองและกรอกใบขอเงินสงเคราะห์ จากนั้นเจ้าหน้าที่ก็ลงไปสำรวจผู้รับสงเคราะห์

(3) การแปลงเงินสงเคราะห์ที่ให้เป็นรายๆ เป็นเงินทุนสำหรับกลุ่มกองทุนในการจัดสวัสดิการ เป็นดำเนินงานซึ่งมีที่มาจากการที่ทาง สพส. เห็นว่างบสงเคราะห์ที่ให้เป็นรายๆ มักจะสูญเปล่า จึงอยากให้ชุมชนมีการจัดการสวัสดิการด้วยตนเอง แต่เนื่องจากระเบียบทางราชการ

ไม่สามารถให้เงินทุนแก่กลุ่มกองทุนได้จึงให้กลุ่มกองทุนเสนอชื่อสมาชิกกลุ่มละไม่เกิน 50 ราย แต่หากเกินกว่านั้นจะเป็นการพิจารณาตามความเหมาะสม ต่อจากนั้น ศพส. จะให้เงินสงเคราะห์เป็นรายบุคคลรายละ 2,000 บาท แต่ให้ไปพิจารณาร่วมกันภายในกลุ่มเองสำหรับการจัดสรรเงินไปลงทุนทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของเงินสวัสดิการที่ได้รับมา

พื้นที่ต่างๆ ในอำเภอแหลมสิงห์ที่ได้รับเงินสงเคราะห์แปลงเป็นทุนในการจัดสวัสดิการในปี 2550 มีดังนี้

ตารางที่ 21 การสนับสนุนเงินสงเคราะห์ในอำเภอแหลมสิงห์จาก ศพส. จำแนกตามตำบล

พื้นที่	จำนวนรายชื่อที่ขอเงิน สงเคราะห์ (คน)	จำนวนเงินที่แปลงเป็นทุน ในการจัดสวัสดิการ
ตำบลปากน้ำแหลมสิงห์		
- กลุ่มที่1	50	100,000 บาท
- กลุ่มที่2	50	100,000 บาท
ตำบลเกาะเปร็ด	58	116,000 บาท
ตำบลคลองน้ำเค็ม	50	100,000 บาท
ตำบลบางสระเก้า (เงินสงเคราะห์เด็ก)	50	50,000 บาท
ตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ (กลุ่มที่1)	50	100,000 บาท
ตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ (กลุ่มที่2)	50	100,000 บาท
ตำบลพลี	20	40,000 บาท
ตำบลหนองซึม	20	40,000 บาท

ข. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดสวัสดิการ

- (1) ชาวบ้านไม่เข้าใจหน่วยงาน ศพส. เนื่องจากเป็นหน่วยงานใหม่ ยังไม่เป็นที่รู้จัก
- (2) ชาวบ้านไม่เข้าใจภารกิจและวิธีการทำงานของ ศพส. คิดว่ามาเพียงนำเงินมาให้
- (3) การลงพื้นที่จึงไม่ทั่วถึงเท่าที่ควรเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานมีไม่เพียงพอ

ค. แนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการจัดสวัสดิการ

- (1) จัดเวทีทำความเข้าใจและลงพื้นที่ให้มากขึ้นเพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและสร้างความเข้าใจให้กับชาวบ้าน
- (2) สร้างเครือข่ายในท้องถิ่นเพื่อรับรู้ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่เพราะบางครั้งการนำข้อมูลจากเฉพาะส่วนราชการอาจไม่เพียงพอ

ง. ข้อเสนอแนะของ ศพส. ในการพัฒนาการจัดสวัสดิการ

ศพส. เห็นว่า การพัฒนาสวัสดิการในลักษณะของการรวมกลุ่มเพื่อจัดสวัสดิการชุมชนแบบกองทุนหมุนเวียนเป็นแนวทางดำเนินการที่จะก่อให้เกิดผลดี คือทำให้ชาวบ้านมองถึงอนาคต ไม่ใช่รับแต่ตัวเงินซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าหรือไม่ใช่การเข้าร่วมกลุ่มเพื่อหวังกู้เงินเพื่อไปทำอย่างอื่นที่ไม่ก่อเกิดรายได้ และก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติที่เพียงแต่จะคอยรับเงินสงเคราะห์อย่างเดียว แต่การทำงานของหน่วยงานรัฐก็ต้องระมัดระวังในเรื่องของการที่เราต้องไม่เข้าไปคิดแทนชาวบ้านเพราะตัวชาวบ้านเองย่อมรู้จักตัวเองดีที่สุด

3) การจัดสวัสดิการชุมชนโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ทำให้มีการถ่ายโอนภารกิจด้านการสงเคราะห์ที่ยังชีพผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ป่วยเอดส์มาให้กระทรวงมหาดไทย ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีภารกิจในการจัดสวัสดิการให้แก่บุคคลที่มีภูมิลำเนาในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งได้แก่ ผู้สูงอายุ หมายถึงบุคคลซึ่งมีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย คนพิการ หมายถึงผู้ที่จัดทะเบียนคนพิการตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.2534 และผู้ป่วยเอดส์ หมายถึงผู้ป่วยที่แพทย์ได้รับรองและทำการวินิจฉัยแล้ว โดยผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์จะต้องได้รับการอนุมัติรายชื่อจากผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพ

สำหรับผู้ยากจนซึ่งอยู่นอกเหนือจากขอบข่ายของกฎหมายข้างต้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งได้ดำเนินการโดยทำเรื่องของงบประมาณไปที่พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเพื่อขอเงินสงเคราะห์เป็นรายๆ ไป

ก. ลักษณะการดำเนินงาน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการกับผู้สูงอายุและคนพิการด้วยการตรวจสอบรายชื่อผู้สูงอายุและคนพิการตามคุณสมบัติที่กำหนดแล้วเสนอต่อที่ประชุมประชาคมท้องถิ่นเพื่อทำการพิจารณาจัดลำดับผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ ส่วนผู้ป่วยเอดส์ให้มายื่นแบบเพื่อขอรับการสงเคราะห์

ด้านจำนวนเงิน ผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพจะได้รับเป็นอัตราเดือนละ 500 บาท โดยคนพิการและผู้ป่วยเอดส์จะได้รับเป็นรายเดือนทุกเดือน แต่ผู้สูงอายุจะได้รับราย 6 เดือน

จำนวนผู้ที่มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพในอำเภอแหลมสิงห์ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 22 จำนวนและประเภทของผู้ได้รับการสงเคราะห์จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอแหลมสิงห์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น			งบประมาณจาก พมจ. และ ศพส.
	ผู้สูงอายุ	ผู้พิการ	ผู้ป่วยเอดส์	
1.อบต.เกาะเปร็ด	155	45	8	5
2.อบต.บางกะไชย	208	17	39	7
3.อบต.บางสระเก้า	132	47	17	5
4.เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์	947	93	ไม่มีผู้เปิดเผย	1
5.เทศบาลตำบลพลี	500	66	18	-
6.อบต. หนองขี้ม	260	27	10	8

ข. ปัญหา อุปสรรค วิธีการแก้ไข และข้อเสนอแนะในการจัดสวัสดิการ

สำหรับ ปัญหา อุปสรรค วิธีการแก้ไข และข้อเสนอแนะในการจัดสวัสดิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอแหลมสิงห์ มีดังนี้

ตารางที่ 23 ปัญหา/อุปสรรคในการจัดสวัสดิการสงเคราะห์ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในเขต
อำเภอแหล่งสิงห์

อบต./เทศบาล	ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการแก้ไข	ข้อเสนอแนะ
1. อบต. เกาะเปรี๊ญ	1. การทำประชาคมเพื่อพิจารณาจัดลำดับผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์นั้นมีการเล่นพรรคเล่นพวก ทำให้ผู้ยากไร้จริงๆ บางส่วนไม่ได้รับเบี้ยยังชีพ 2. ผู้ยากไร้จริงๆ ไม่ได้มาแสดงตัว 3. ผู้นำมาจากการเลือกตั้ง พอเปลี่ยนผู้นำนโยบายก็เปลี่ยนไป	ขณะนี้บัญชีรายชื่อผ่านการประชาคมและผู้บริหารอนุมัติ จึงไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ แต่อนาคตคือการพยายามสร้างกระบวนการให้เข้าถึงผู้ยากไร้จริงๆ ได้	อบต. ควรมีอำนาจในการพิจารณาตัดสินใจมากขึ้น
2. อบต. บางกะไชย	1. ผู้สูงอายุทุกคนต้องการได้เบี้ยยังชีพแต่งบประมาณไม่เพียงพอ 2. ชาวบ้านไม่ให้ความร่วมมือในการทำประชาคม 3. ข้อจำกัดด้านกฎหมายที่ไม่สามารถให้กับคนยากจนได้ ยกเว้นกรณีพิเศษ	สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับชาวบ้าน ในเรื่องการได้รับสวัสดิการ ว่าต้องผ่านประชาคมเวลาเรียกประชุมควรจะมา ไม่ใช่ไม่มาและจะมาเรียกร้องสิทธิ และข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณว่าต้องให้คนที่เดือดร้อนก่อน เพราะงบประมาณมีจำนวนจำกัด	ในการทำโครงการกองทุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรเริ่มจากโครงการเล็กๆ ก่อน จะได้มีประสบการณ์สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ถ้าโครงการใหญ่ปัญหา ก็จะใหญ่ตาม
3. อบต. บางสระแก้ว	งบประมาณไม่เพียงพอแก่การช่วยเหลือ	ขอความช่วยเหลือไปที่ พมจ. และ ศพส.	1. ควรมีการรวมกลุ่มต่าง ๆ ในตำบล ให้มาเป็นจุดใหญ่เพื่อมาจัดสวัสดิการร่วมกันซึ่งจะได้มีการช่วยเหลือ 2. ผู้ทำงานด้านสวัสดิการควรทำด้วยใจ ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ส่วนตนและเพื่อการเมือง

ตารางที่ 23 (ต่อ)

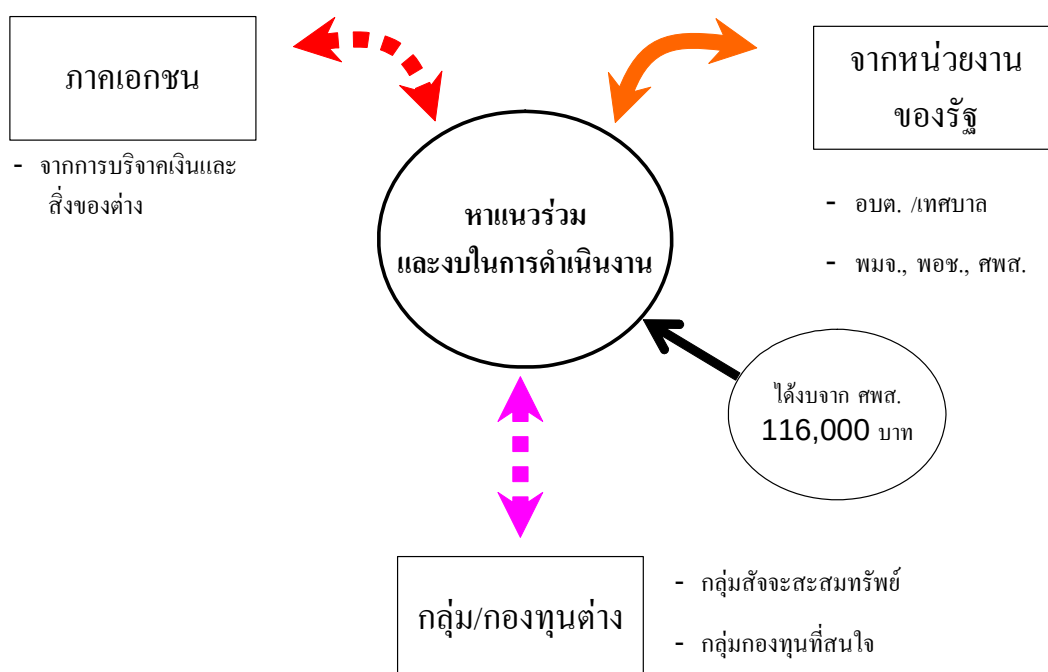
อบต./เทศบาล	ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการแก้ไข	ข้อเสนอแนะ
4. เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์	ไม่มีปัญหาด้านงบประมาณ แต่มีปัญหาด้านแนวคิดและการทำงานเกี่ยวกับคณะกรรมการ ไม่มีแนวคิดในทางเดียวกัน	จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการทุกเดือน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และช่วยกันแก้ไขปัญหากับสวัสดิการอย่างถูกต้อง	ควรมีการส่งเสริมแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ชีวิตประจำวันที่สามารถยังชีพได้โดยไม่พึ่งเบี้ยยังชีพ
5. เทศบาลตำบลพลี (ครอบคลุมพื้นที่ตำบลพลีและตำบลคลองน้ำเค็ม)	1.การสื่อสารระหว่างเทศบาลกับชาวบ้าน บางครั้งมีความคลาดเคลื่อนในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาล 2.ชาวบ้านไม่เข้าร่วมประชุมจึงทำให้เสียสิทธิบางอย่างไป 3. ในพื้นที่มีผู้สูงอายุมากเป็นจำนวนมากทำให้ไม่สามารถจ่ายเบี้ยได้ครบทุกคน จึงกำหนดอายุให้ต้องเกิน 65 ปี	การให้ข้อมูลซ้ำ การนัดทำแผน การกระตุ้นตลอดเวลา เพื่อให้เกิดความเคยชิน และได้รับข่าวสารตลอดเวลา	ควรมีการสนับสนุนส่งเสริมเรื่องสวัสดิการให้สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ มีความรู้ด้านอาชีพ หรือสามารถเลี้ยงชีพระยะยาว โดยไม่ต้องพึ่งพาเบี้ยยังชีพ
6. อบต.หนองซึม	งบประมาณไม่เพียงพอต่อผู้ยากไร้ ซึ่งชาวบ้านบางคนไม่เข้าใจ จึงก่อให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการทำงานของ อบต.	1.ชี้แจงให้กับกลุ่มคนที่ยังไม่รับทราบเข้าใจปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเบี้ยยังชีพ	หน่วยงานต่างๆ เช่น พมจ., ศพส. ไม่ได้มาติดต่อทาง อบต. ซึ่งหน่วยงานเหล่านี้ น่าจะประสานงานกับทาง อบต. โดยตรง เพื่อดำเนินการร่วมกัน

3.5 รูปแบบการจัดสวัสดิการของแต่ละตำบลจากการวิจัย

หลังจากมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการเก็บข้อมูล และคืนข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ในแต่ละตำบลแล้วมาสู่การจัดเวทีเรียนรู้ร่วมทั้งอำเภอ เพื่อให้ปรับและยืนยันรูปแบบที่เหมาะสมและนำไปทดลองปฏิบัติการหาข้อสรุป และการถอดบทเรียนจนได้รูปแบบของแต่ละตำบลที่คิดว่าจะดำเนินการได้ ดังต่อไปนี้

3.5.1. ตำบลเกาะปริด

รูปแบบการจัดสวัสดิการผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาสในตำบลเกาะปริด

แผนภาพที่ 6 แสดงรูปแบบการจัดสวัสดิการโดยชุมชนตำบลเกาะปริด

เนื่องจากในชุมชนมีกลุ่ม / ชมรม / กองทุนที่มีการจัดสวัสดิการในรูปแบบต่างๆ เช่น การฌาปนกิจ , การช่วยเหลือเมื่อป่วย , การช่วยเหลือเมื่อประสบภัย แต่มักอยู่ในกลุ่มสมาชิกกลุ่ม และในความเป็นจริงสมาชิกของกลุ่มต่าง ๆ นั้นมักซ้ำกัน ส่วนการจัดเบี้ยยังชีพนั้นมักพบในกลุ่มผู้สูงอายุที่เป็นปัญหาซึ่งอนาคตต้องได้รับอยู่แล้ว ดังนั้นแนวความคิดในการจัดสวัสดิการให้กลุ่มที่สมควรจัดให้นั้นจะเน้นในกลุ่มที่ยังไม่ได้รับสวัสดิการใดๆ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้ยากไร้

- 1) วัตถุประสงค์
- (1) จัดสวัสดิการให้ผู้สูงอายุ / ผู้ด้อยโอกาส / ผู้พิการ / ผู้ป่วยเอดส์ / ผู้ยากไร้
ในชุมชน
- (2) พัฒนาส่งเสริมกลุ่มผู้รับสวัสดิการให้มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการ
- 2) วิธีการ / แนวทาง
- จัดหาทุนดำเนินการโดย

(1) ขอความร่วมมือจากผู้ที่จะรับสวัสดิการ โดยการขอสงเคราะห์จากหน่วยงานมาจัดตั้งเป็นกองทุนเริ่ม

(2) ขอความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำกองทุนสวัสดิการ (ภาคเอกชน)

(3) ขอความร่วมมือจากกองทุน / ชมรม / กลุ่ม ต่างๆในชุมชน
 - จัดหาเงินทุนหลังตั้งกองทุน

(1) ขอรับการสนับสนุนจาก สำนักงานพัฒนาสังคมฯ

(2) ขอรับการสนับสนุนจาก อบจ.

(3) ขอรับการสนับสนุนจาก อบต.

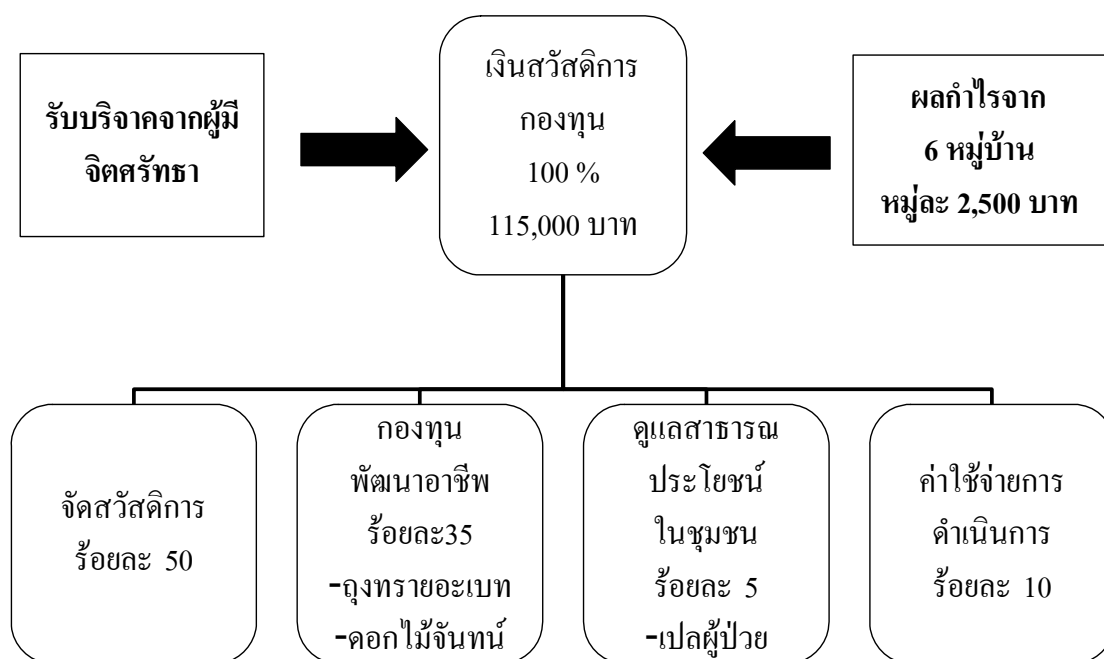
(4) เข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม / องค์กรทั้งในและนอกตำบล

(5) ขอรับการสนับสนุนจากภาคเอกชน

(6) ขอรับการสนับสนุนจากกลุ่ม / ชมรม / กองทุน ในหมู่บ้าน
- 3) ข้อคิดการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการ
- (1) การเสียสละจัดตั้งกองทุนเริ่มต้นของผู้ที่จะได้รับสวัสดิการ
- (2) กรรมการผู้มีจิตสาธารณะที่จะดำเนินการบริหารกองทุน
- (3) แนวทาง / วิธีการ / ระเบียบ / ข้อจำกัดในการดำเนินการกองทุนสวัสดิการ
- (4) การประชาสัมพันธ์ (ชี้แจงข้อเท็จจริง , ความตั้งใจ , แก้ข้อกล่าวหา)
- 4) ควรทำให้ได้
- (1) ลดความคิด / ไม่ทำให้กลุ่มที่สมควรได้รับสวัสดิการคอยแต่เป็นผู้รับอย่างเดียว
- (2) ควรมีการช่วยเหลือตัวเองก่อน
- (3) ทำอย่างไรถึงจะทำให้กลุ่มผู้รับสวัสดิการไม่เป็นปัญหาของชุมชน
- (4) เปลี่ยนความคิดผู้รับสวัสดิการรายที่พร้อมอยู่แล้วให้เสียสละสวัสดิการให้ผู้อื่น
ที่สมควรกว่า

3.5.2. ตำบลคลองน้ำเค็ม

รูปแบบ/แนวทางการจัดสวัสดิการให้ผู้ยากไร้ ตำบลคลองน้ำเค็ม

แผนภาพที่ 7 แสดงรูปแบบการจัดสวัสดิการโดยชุมชนตำบลคลองน้ำเค็ม

การตั้งกองทุนสวัสดิการ ต.คลองน้ำเค็มขึ้น โดยมีคณะกรรมการเป็นทีมวิชัยชุมชน ร่วมกับ คณะกรรมการกลุ่ม/กองทุนต่างๆในชุมชน ซึ่งมีการจัดตั้งอย่างไม่เป็นทางการเรียบร้อยแล้ว

กองทุนสวัสดิการจะได้รับเงินจัดสรรจากผลกำไรของกองทุนหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านละ 2,500 บาทจำนวน 6 หมู่บ้าน รวมเป็นเงิน 15,000 บาท และรับบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธา

กองทุนนี้จะมีการจัดสรรออกเป็น 4 ส่วน คือ

- 1) จัดสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 50
- 2) กองทุนพัฒนาอาชีพ ร้อยละ 35
- 3) ดูแลสาธารณประโยชน์ในชุมชน ร้อยละ 5
- 4) ค่าใช้จ่ายในการคัดเลือกผู้ได้รับการจัดสวัสดิการ ร้อยละ 10

โดยมีกิจกรรมที่จะดำเนินการพร้อมทั้งผู้รับผิดชอบ ดังนี้

1) ด้านการจัดสวัสดิการ

(1) เสริมกลุ่มเยาวชนสืบสานวัฒนธรรม “ตีกลองยาว” ผู้รับผิดชอบ คุณประนอม นามประดิษฐ์

(2) พัฒนาศักยภาพเด็กในชุมชนตามความสนใจแต่ต้องได้รับความสมัครใจและร่วมสมทบค่าใช้จ่าย ผู้รับผิดชอบ คุณคงศักดิ์ ชาวนา

(3) สนับสนุนการออกกำลังกายของคนในชุมชน ผู้รับผิดชอบ คุณสาธิตี เชาวลิค

(4) ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสด้วยสิ่งของ เครื่องใช้ และกำลังใจ ผู้รับผิดชอบ คุณหทัยา ทองศรี

2) ด้านการพัฒนาอาชีพ

(1) สร้างทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาส คือ เย็บถุงทรายอะเบตและทำดอกไม้จันทน์ ผู้รับผิดชอบ คุณเคื้อ จันทเลิศ

3) ด้านสาธารณประโยชน์

(1) สมทบช่วยสาธารณประโยชน์การซื้อแปดผู้ป่วยให้กับกู้ภัยตำบล ผู้รับผิดชอบ คุณประยูร โพธิจันทร์

ขณะนี้ทีมวิจัยชุมชนอยู่ในช่วงการทำความเข้าใจกับคณะกรรมการกลุ่ม/กองทุนต่างๆ และคนในชุมชนถึงการดำเนินงานรูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชน ซึ่งมีการนัดหมายพูดคุยกันอีกครั้งวันที่ 14 กันยายน 2550 ถึง ความพร้อมในการดำเนินงานจะเริ่มได้เมื่อใด

3.5.3 ตำบลบางกะไชย

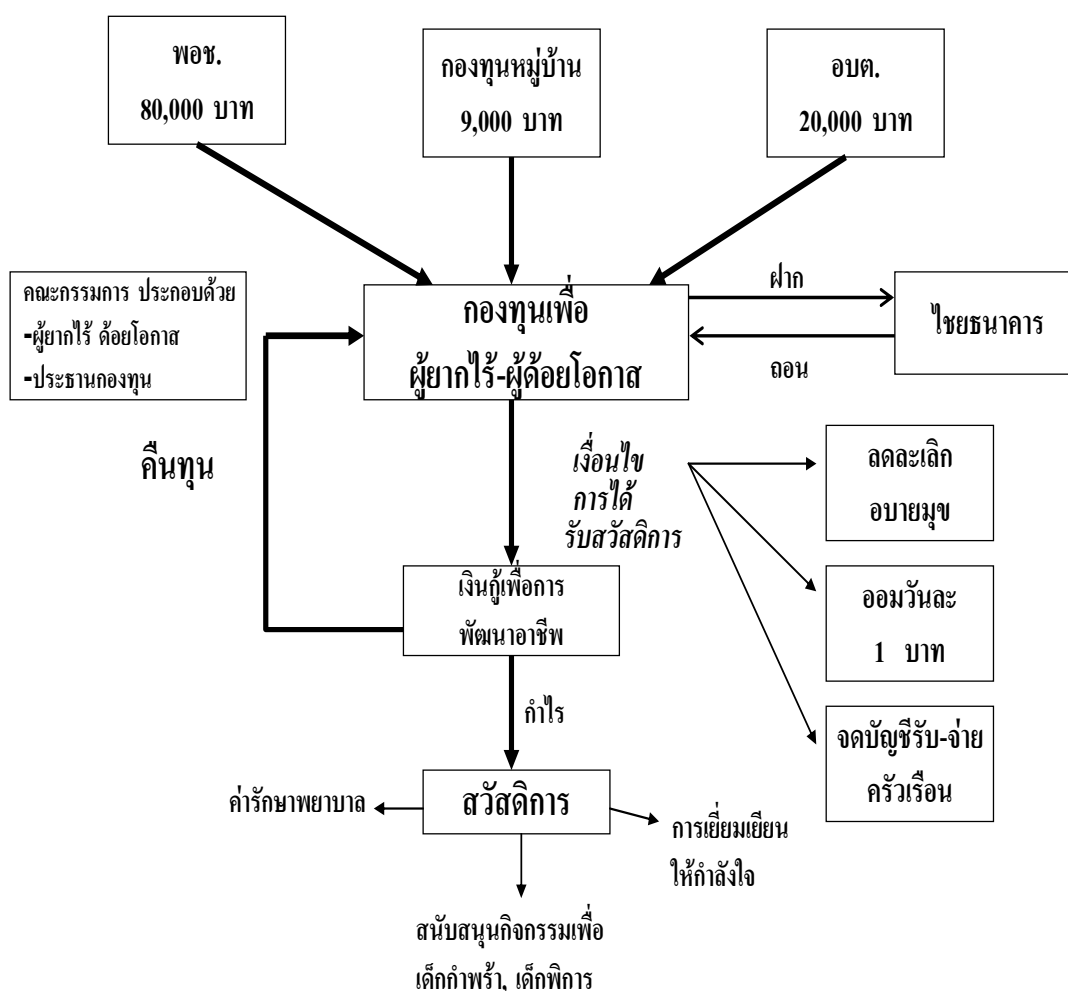
จากการที่ทีมวิจัยอาสาได้ดำเนินงานตามขั้นตอนกระบวนการวิจัย จนกระทั่งสามารถชักชวนผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการร่วมคิดเพื่อหารูปแบบการจัดสวัสดิการสำหรับพวกเขา ดังนั้นจึงเป็นที่มาของการจัดตั้งกองทุนเพื่อผู้ยากไร้ ด้อยโอกาสในตำบลบางกะไชย โดยมีหน่วยงานต่างๆ เข้ามาสนับสนุนในด้านงบประมาณเพื่อจัดตั้งกองทุน ซึ่งประกอบด้วย สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.), องค์การบริหารส่วนตำบล และผลกำไรของกองทุนหมู่บ้านทั้ง 9 หมู่บ้าน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 109,000 บาท โดยเงินจำนวนนี้จะถูกส่งผ่านช่องทางของไชนาการ ซึ่งเป็นธนาคารชุมชนของตำบลบางกะไชย

คณะกรรมการของกองทุนเพื่อผู้ยากไร้ ด้อยโอกาส ประกอบไปด้วย ประธานกองทุนหมู่บ้านทั้ง 9 หมู่บ้าน และกลุ่มผู้ยากไร้ ด้อยโอกาส จำนวน 15 คน มีที่ปรึกษาคืออาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏที่ร่วมทำวิจัยในพื้นที่ ซึ่งประธาน รองประธาน และเลขานุการของกองทุน ล้วนมาจากตัวแทนของผู้ยากไร้ ด้อยโอกาสทั้งสิ้น ซึ่งเป็นความตั้งใจของกลุ่มที่จะเปิดโอกาสและพัฒนา

ศักยภาพของกลุ่มคนเหล่านี้ให้มีความสามารถในการบริหารจัดการเรื่องราวหรือปัญหาของพวกเขาเอง ซึ่งจะทำให้พวกเขาเกิดความภาคภูมิใจที่สังคมยอมรับและให้ความร่วมมือกับสังคมมากขึ้น ส่วนกรรมการที่เป็นตัวแทนจากกองทุนหมู่บ้านจะทำหน้าที่ในการหนุนเสริมเท่านั้น

โดยในขั้นแรกคณะกรรมการได้มีข้อตกลงให้ดำเนินการในรูปของเงินกู้เพื่อการพัฒนาอาชีพ เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องเงินลงทุนในการประกอบอาชีพ จึงต้องการแก้ปัญหาในเรื่องนี้ก่อน โดยจะไม่มีดอกเบี้ยเงินกู้ แต่จะหักไว้ 2% ของเงินกู้เพื่อใช้จ่ายในการบริหารจัดการกองทุนและเรื่องอื่น ๆ ที่จำเป็น ซึ่งเงื่อนไขของผู้ที่กู้ยืม จะต้อง ลด ละ หรือ เลิก อบายมุข, จะต้องออมวันละ 1 บาทและนำไปฝากเข้ากองทุนทุกเดือน, จะต้องจดบัญชีรับ-จ่าย คราวเรือน, จะต้องเป็นสมาชิกของกองทุน และจะต้องรีบคืนทุนภายในระยะเวลาที่กำหนดเพื่อให้สมาชิกอื่นๆ มีโอกาสกู้ต่อไป แต่ในปีแรกผู้ที่มีสิทธิ์กู้จะถูกจำกัดเฉพาะผู้ยากไร้- ด้อยโอกาสเท่านั้น ทั้งนี้ก็เพื่อต้องการให้ผู้ยากไร้- ด้อยโอกาสได้รับการดูแลก่อนเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เช่น การดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และเด็กกำพร้าที่เกิดจากพ่อ แม่ติดเชื่อ, เงินสงเคราะห์ค่ารักษาพยาบาล และการเยี่ยมเยียนให้กำลังใจสมาชิกในกลุ่ม เป็นต้น

รูปแบบการจัดสวัสดิการแก่ผู้ยากไร้-ผู้ด้อยโอกาสในตำบลบางกะไชย

แผนภาพที่ 8 แสดงรูปแบบการจัดสวัสดิการโดยชุมชนตำบลบางกะไชย

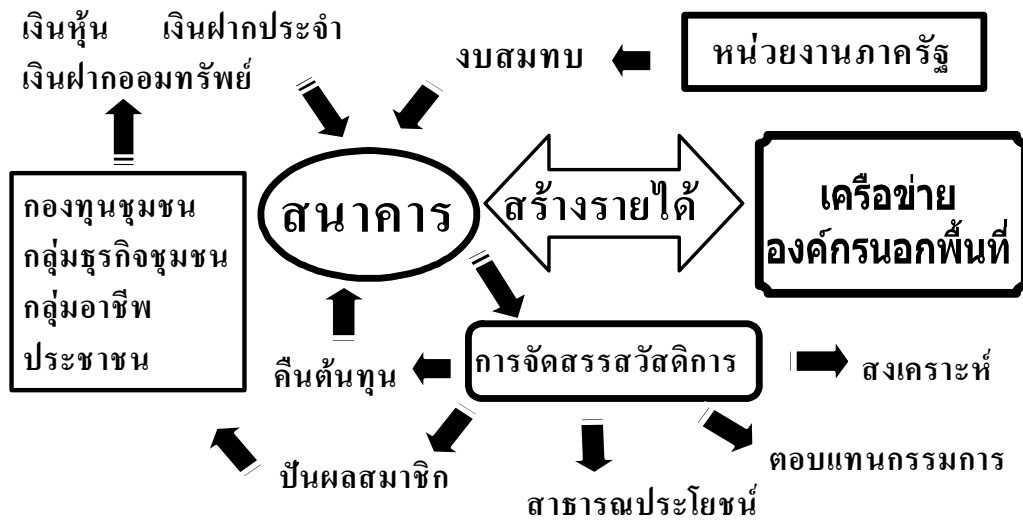
3.5.4 ตำบลบางสระแก้ว

ตำบลบางสระแก้วถือเป็นตำบลที่เข้มแข็งสามารถพัฒนาขีดความสามารถในการจัดตนเองได้ขึ้นเรื่อย ๆ เป็นลำดับ จนจัดว่าเป็นตำบลที่มีชุมชนอื่น ๆ เข้ามาศึกษาดูงาน และเรียนรู้เป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นในด้านการจัดสวัสดิการของตำบลบางสระแก้วในปัจจุบัน ชุมชนก็ได้ดำเนินการกันอยู่ ในแต่ละกลุ่ม แต่ละกองทุน โดยที่รูปแบบของการจัดสวัสดิการนั้นเป็นเป็นองค์ประกอบหรือปัจจัยส่วนหนึ่งในการบริหารจัดการกองทุนต่าง ๆ ของชุมชน ในลักษณะการพึ่งตนเอง และผสมผสานกัน การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ชุมชนบางสระแก้วมิได้แยกส่วน

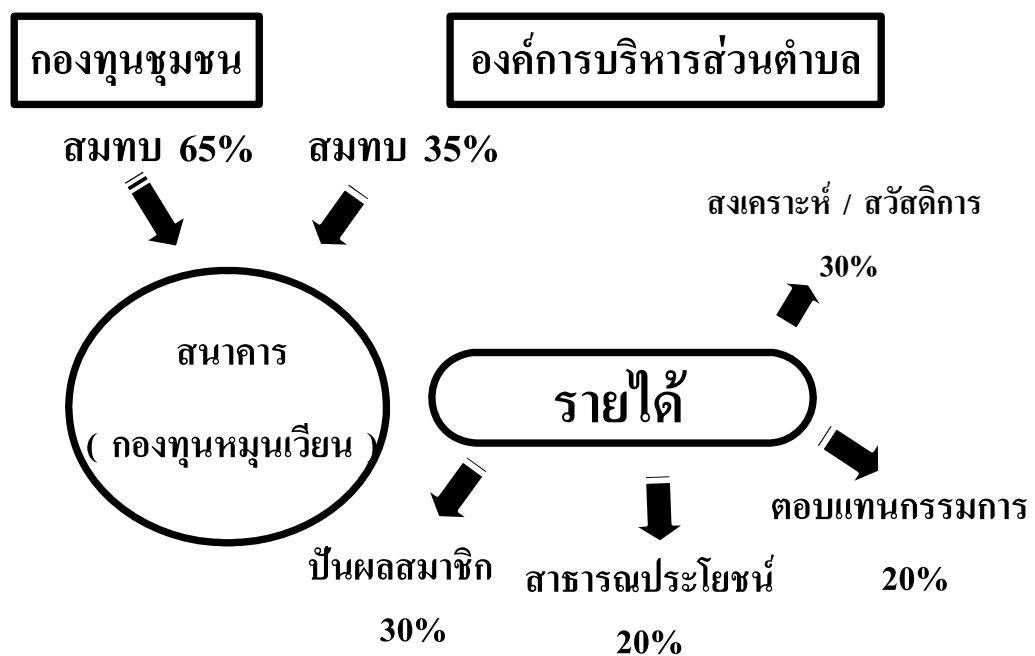
การจัดสวัสดิการ ออกมาต่างหาก แต่อยู่ในรูปของการหมุนเวียนเงินอยู่ในกองทุน และใช้ดอกผลปันผล มาเพื่อการจัดสวัสดิการในรูปแบบต่าง ๆ และทางกองทุนก็สะท้อนมาว่า สำหรับผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ทุกคนล้วนเข้าถึงการจัดสวัสดิการของชุมชนได้ในขณะนี้ สรุปก็คือ การจัดสวัสดิการของกลุ่ม กองทุน และองค์กรชุมชนตอนนี้ ส่วนมากครอบคลุมผู้ยากไร้ / ผู้ด้อยโอกาส ที่มีอยู่ในชุมชนได้ทั้งหมด

ในระยะต่อมาประมาณต้นปี 2550 เครือข่ายองค์กรชุมชนบางสระแก้ว ก็ได้จัดตั้งกองทุนกลาง ขึ้นมาโดยความสนับสนุนของ ธนาคารเกษตร (ธกส.) คล้ายกับเป็นธนาคารของชุมชน มีชื่อว่า ธนาคารชุมชนตำบลบางสระแก้ว เป็นองค์กรกลางของกลุ่ม / องค์กรทางการเงินที่เป็นเครือข่ายกันอยู่ โดยเชื่อมโยงกองทุน ทุกกองทุนในตำบลเข้ามารวมกันเป็นเครือข่าย และทุกกองทุนนั้นได้สมทบเงินส่วนหนึ่งเข้ากองทุนธนาคาร เพื่อนำมาใช้หมุนเวียน ออม — กู้ แล้วปันดอกผลเป็นเงินประเภทต่าง ๆ รวมทั้งการสงเคราะห์และการจัดสวัสดิการด้วย

ลักษณะการบริหารจัดการ

สัดส่วนการจัดสรร

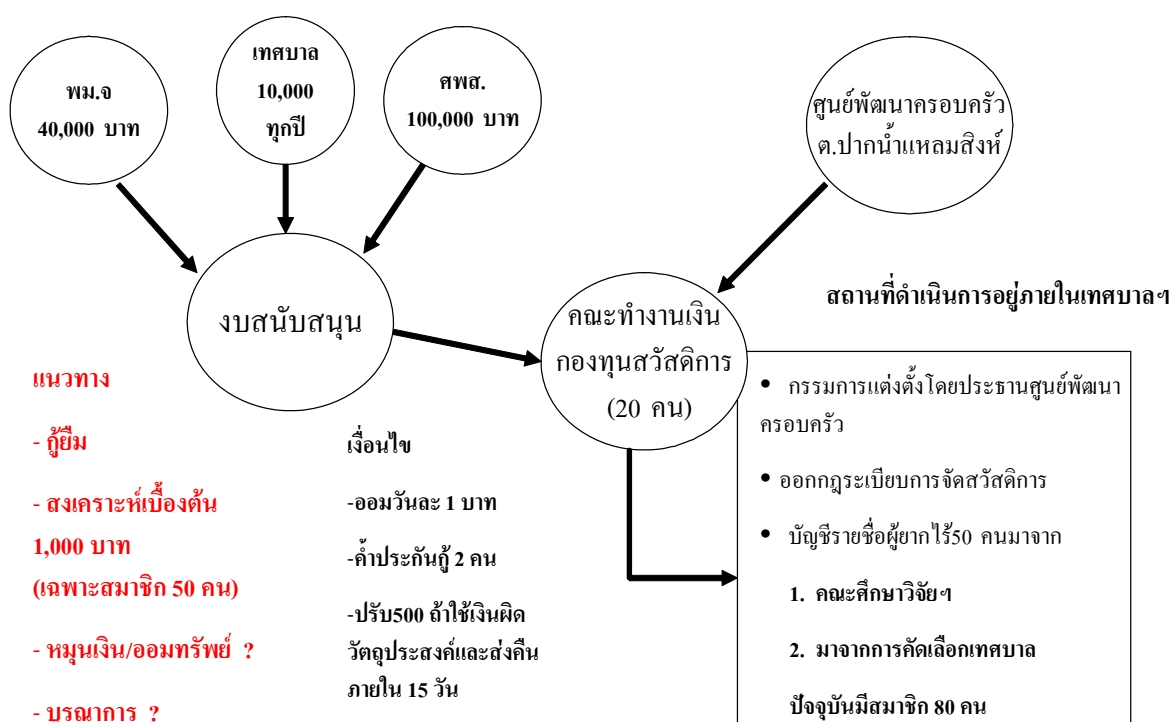

แผนภาพที่ 9 แสดงรูปแบบการจัดสวัสดิการโดยชุมชนตำบลบางสระแก้ว

3.5.5 ตำบลปากน้ำแหลมสิงห์

รูปแบบในการจัดสวัสดิการของตำบลปากน้ำแหลมสิงห์

เข้าสู่กลไกริเริ่มโดยราชการสนับสนุนงบประมาณเพื่อให้ชุมชนจัดสวัสดิการ

แผนภาพที่ 10 แสดงรูปแบบการจัดสวัสดิการโดยชุมชนตำบลปากน้ำแหลมสิงห์

ได้งบประมาณสนับสนุนจากภาคส่วนต่าง ๆ โดยมีคณะกรรมการเบื้องต้น 20 คน โดยมีหน้าที่

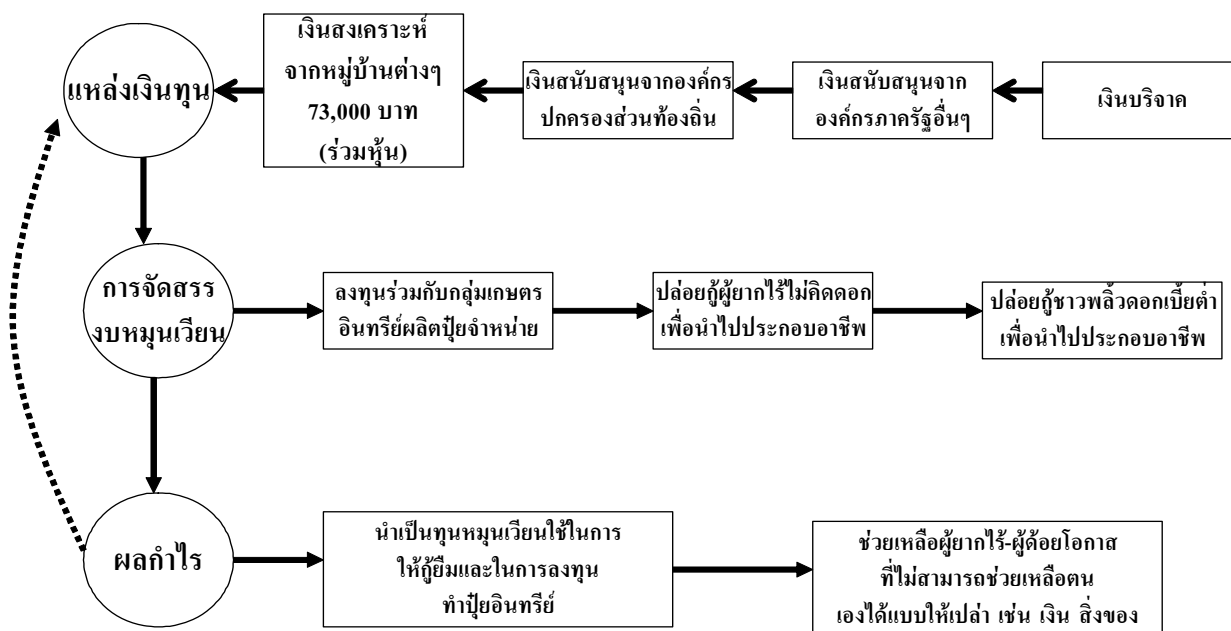
- 1) กรรมการแต่งตั้งประธานศูนย์พัฒนาครอบครัว
- 2) ออกกฎระเบียบการจัดสวัสดิการ
- 3) ร่วมพิจารณารายชื่อผู้ยากไร้ 50 คน

• แนวทางในการจัดการของศูนย์พัฒนาครอบครัวตำบลปากน้ำแหลมสิงห์

- (1) ให้คุ้ม
- (2) สงเคราะห์เบื้องต้นรายละ 1,000 บาท สำหรับสมาชิก 50 คน
- (3) จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการ

3.5.6 ตำบลพลั่ว

รูปแบบการจัดสวัสดิการแก่ผู้ยากไร้-ผู้ด้อยโอกาสในตำบลพลั่ว

แผนภาพที่ 11 แสดงรูปแบบการจัดสวัสดิการโดยชุมชนตำบลพลั่ว

1) วัตถุประสงค์ (ในระยะแรกกลุ่มอาจยังไม่สามารถดำเนินการได้ครบทุกวัตถุประสงค์)

- (1) เพื่อช่วยเหลือผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสในชุมชน
- (2) เพื่อสร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็ง
- (3) เพื่อสร้างอาชีพให้กับคนในชุมชน
- (4) เพื่อเป็นกองทุนกลางแก่สมาชิก
- (5) เพื่อเป็นแหล่งเงินออมให้แก่สมาชิก
- (6) เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนกู้ยืม เพื่อนำไปประกอบอาชีพ
- (7) เพื่อเชื่อมโยงกลุ่มสวัสดิการ กลุ่มกองทุน ทุกกลุ่มในตำบลพลั่วให้เป็นหนึ่งเดียวกัน
- (8) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทั้งภายในกลุ่มและผู้ที่สนใจ
- (9) เพื่อฟื้นฟูและเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- (10) เพื่อที่จะนำวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นมาเพิ่มมูลค่า

2) การดำเนินการในเบื้องต้น ที่มาของเงินทุน กลุ่มฯ มีความเห็นว่าควรมาจากแหล่งต่างๆ ดังนี้

(1) กลุ่ม/กองทุนต่าง ๆ ภายในตำบลพลี๊ว ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มระดับหมู่บ้าน 17 กลุ่ม/กองทุน กลุ่มระดับตำบล 3 กลุ่ม/กองทุน เข้าร่วมลงทุนกับกลุ่มเกษตรอินทรีย์ฯ เพื่อจัดสรรกำไรส่วนหนึ่งคืนกลุ่ม/กองทุนและอีกส่วนหนึ่งสมทบเข้ากลุ่มสวัสดิการกองทุนกลาง

(2) เงินสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(3) เงินสนับสนุนจากองค์กรภาครัฐอื่นๆ

(4) เงินสงเคราะห์หมู่บ้าน

(5) เงินบริจาค

คณะกรรมการฯ จะทำหน้าที่ในการบริหารจัดการด้านการเงินเพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียน ดังนี้

- นำเงินกองทุนที่ได้จากแหล่งต่างๆ ไปลงทุนร่วมกับกลุ่มเกษตรอินทรีย์ตำบลพลี๊วซึ่งผลิตปุ๋ยอินทรีย์จำหน่าย

- ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสที่สามารถประกอบอาชีพได้สามารถกู้เงินของกลุ่มโดยไม่มีดอกเบี้ยเพื่อนำไปประกอบอาชีพ

- ชาวตำบลพลี๊วสามารถกู้เงินของกลุ่มในอัตราดอกเบี้ยต่ำเพื่อนำไปประกอบอาชีพ

- นำผลกำไรไปช่วยเหลือผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้แบบให้เปล่าในรูปแบบต่างๆ เช่น เงิน สิ่งของ การเยี่ยมเยียน

(4) ทุนจำนวนนี้จะถูกปล่อยกู้ให้กับกองทุนการเงินในชุมชนซึ่งมีศักยภาพในการดำเนินงานอยู่แล้วในชุมชน เช่น กองทุนหมู่บ้าน กองทุนสัจจะฯ เป็นต้น

(5) ดอกผลที่ได้ จะมีหักเงินต้นเพื่อคืนแก่กองทุนกลายเป็นกำไรซึ่งจะหักค่าดำเนินงานให้แก่ส่วนต่างๆ เช่น กรรมการ ค่าเอกสารและประสานงาน เป็นต้น

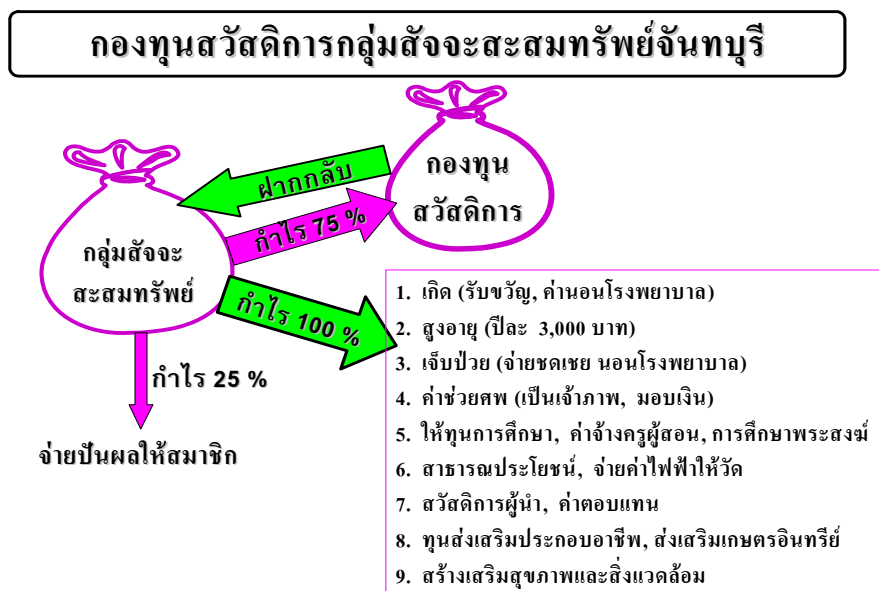
(6) ส่วนที่เหลือเป็นกำไรสุทธิ ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน (รายละเอียดสัดส่วนจะกำหนดกันอีกครั้งหนึ่ง) ส่วนแรกจะหักสมทบกองทุนเพื่อให้กองทุนโตขึ้น ส่วนที่สองปันผลให้กับคนที่มาออมกับกองทุน ส่วนที่สามจัดตั้งเป็นกองทุนสวัสดิการสำหรับผู้ยากไร้

(7) กองทุนสวัสดิการสำหรับผู้ยากไร้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วนเช่นกัน ส่วนแรกฝากเข้ากองทุนเพื่อให้กองทุนสวัสดิการโตขึ้น ส่วนที่สองแบ่งใช้ในการจัดสวัสดิการด้านต่างๆ แก่สมาชิกตามกรอบที่กรรมการและสมาชิกกำหนดขึ้น ส่วนที่สามเป็นเบี้ยยังชีพซึ่งจะทยอยให้แก่แก่กลุ่มผู้ยากไร้/ด้อยโอกาสตามลำดับซึ่งลำดับในการให้เบี้ยยังชีพจะพิจารณาตามความเร่งด่วนและความลำบากของผู้ยากไร้/ด้อยโอกาสในพื้นที่(เกณฑ์นี้จะมีการกำหนดกันในระยะต่อไป)

(8) เบี้ยยังชีพที่ให้กับกลุ่มผู้ยากไร้/ด้อยโอกาส จะถูกแบ่งส่วนหนึ่งตามกำลังของผู้รับเงินเพื่อเก็บมาออมกับกองทุน ซึ่งจะทำให้ผู้ที่ได้มาออมกลายเป็นสมาชิกของกองทุนและได้รับการช่วยเหลือสวัสดิการด้านต่าง

3.5.8 กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์จังหวัดจันทบุรี

รูปแบบการสวัสดิการกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์จันทบุรี

แผนภาพที่ 13 แสดงรูปแบบการจัดสวัสดิการกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์จันทบุรี